

**Půjčuj, rozmnožuj,
rozšiřuj!**

ČERVENEC 2000

*Sola Scriptura - Jedině Písmo
Solus Christus - Jedině Kristus
Soli Deo Gloria - Jedině Bohu Sláva*

*Sola Gratia - Jedině Milostí
Sola Fide - Jedině Vírou*

OBSAH

Blahoslavení	
pronásledování	1
Povolání Bohem	3
Zachování svatých	8
Začněte	16
Vytrvalost svatých	16
Portrét syna	19
Mesiášské	
zázraky III.	20
Deklarace dítěte	24
Plánované	
rodičovství	26
Obchod se smrtí	30
Chybějící článek	31
Biologická evoluce	33
Divoši a předci	33
Darwinovi divoši	35
Napsali jste nám	37
Teologické reflexe	39
Konference	47

BLAHOŠLAVENÍ PRONÁSLEDOVÁNÍ...

Ve dnech, kdy je kladen takový mimořádný důraz na nejrůznější definice svobody ve společnosti, i abnormální důraz na ústavní svobody zločinců, by se zdálo, že námět týkající se pronásledování, není na místě. Přesto jej považujeme za důležitý, protože pronásledování spravedlivých je nejen nevyhnutelné, ale existuje možnost, že tohoto pronásledování bude v našem "svobodném" západním světě stále víc.

Pronásledování za určitých okolností je zcela pochopitelné. Člověk na sebe často přivolá pronásledování, když se chová neobvykle, když ignoruje práva druhých, když je chamtivý a snaží se strhnout pozornost na sebe. To často platí i o určitých etnických skupinách, a také o určitých náboženských sektách. Když se jednotlivci nebo rasy chovají tak, že jsou pro druhé nesnesitelní a nepřijatelní, pronásledování se dá očekávat.

Jednou z ironií pronásledování a z něho vyplývajícího utrpení však je, že je často výsledkem "DOBROTY". Když pročítáme historii Krista a počátku církve, vidíme jasně, že některá nejkruťší pronásledování byla zaměřena proti těm, kteří to mysleli nejlíp, kteří nikomu neublížovali, naopak prokazovali dobrodiní! Po dva tisíce let zůstávají slova apoštola Pavla, i přes všechny námitky, stále platná:

Logika je dobrý sluha, ale zlý pán

2 ZÁPAS O DUŠI

◆ *Kdo chtějí žít zbožně v Ježíši Kristu, budou pronásledováni. (2 Tim. 3:12)*

V určitém směru Nový zákon slouží jako příručka pronásledovaným, v tom, že byl napsán, aby poskytoval útěchu a posilu těm, jejichž život provázely hrozné tělesné, mentální a citové útrapy. Víme, že byl napsán ve dnech tuhé opozice a tyranie. My, v dnešním světě, jsme poměrně chráněni od pronásledování, a jen těžko si dovedeme představit osud těch, kteří strávili větší část života ve stínu nelidskosti, těch, jejichž životy v očích vlád měly menší cenu než život zraněného koně nebo nemocné ovce. Víme, jaké to je, když nás věřící okolní svět jen tak tak toleruje, ale málokdo z nás zažil opravdové nepřijemnosti a utrpení pro křesťanskou víru a Krista.

Protože v mnoha zemích je dnes přiměřená náboženská snášenlivost, mohli bychom předpokládat, že to znamená, že se člověk vyvinul v mírnější a lidštější stvoření, že jde ve svém vývoji kupředu a vzhůru, jak to tvrdí evoluční učení. Ale mnohem pravděpodobnější vysvětlení je, že historické poselství evangelia bylo natolik zředené, že přestalo ohrožovat materialistickou filosofii. Kompromis mezi těmi, kteří se považují za představitele křesťanství a světem, je neuvěřitelný. Tato skutečnost se nedá matematicky dokázat, ale kdyby se církev vrátila na půdu Nového zákona, kdyby vytrvale kázala evangelium takovým způsobem jako první církev, jistě bychom zakusili i dnes míru pronásledování srovnatelnou s prvním stoletím. Avšak zředené evangelium přestává být evangeliem a světu vadí asi jako bzučící komár. Rozhodně nemá tu sílu, která zatřásla světem a změnila historii, a která byla příznačná pro křesťanskou církev v jejich počátcích.

Nikdo nemůže popřít, že současná generace má nesrovnatelně lehčí podmínky, než křesťané během prvních třech století. V mnoha zemích kazatelé káží v klidu a poměrném pohodlí. I práce misionářů se nedá srovnat s primitiv-

ními podmínkami ještě před nedávnem. Nezlehčujeme tím dnešní misionářské úsilí, ani nenavrhuje, aby se vrátili do primitivních podmínek. Jenom ukazujeme na to, že je těžké si představit doby, kdy člověk, který se vydal kázat evangelium byl v nebezpečí, že bude popraven, zákeřně zavražděn nebo hozen lvům. To bylo ovzduší rané novozákonní církve - ovzduší, které trvalo několik století po Kristově ukřižování.

Svět se změnil a nikdo od nás nemůže očekávat, že plně porozumíme a vžijeme se do významu slova "pronásledování", jak nás Pán řekl:

◆ *Blaze těm, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je království nebeské. (Matouš 5:10).*

Nebo plný obsah Pavlových slov:

◆ *jsme pronásledováni, ale nejsme opuštěni; jsme sráženi k zemi, ale nejsme poraženi. (2 Korintským 4:9)*

Dnes považujeme za pronásledování, když nás někdo označí termínem "náboženský fanatik", nebo se vysmívá naší víře. Ale je to opravdu pronásledování? Nebo nás pronásledování teprve čeká?

Ať je to jak chce, musíme dodat, že v určitém smyslu každý věřící zakouší pohrdání světa, pohrdání, které sílí podle toho, jak se prohlubuje oddanost věřícího člověka vůči Kristu. Žádný oddaný věřící nemůže čekat, že unikne tomuto pohrdání, protože jsme a vždy budeme nemesis světa. Křesťan je urážen dvojím způsobem: za prvé vzбудí pohoršení v srdcích těch, kteří odporují tomu, o čem svědčí, a za druhé zahajuje boj proti silám, které, kdyby měly tu moc, zredukovaly by evangelium na nulu.

Lidská zvrácenost se projevuje v tom, jak zachází s těmi, kteří se snaží žít spravedlivě v tomto padlém světě. Např. toto je jedno svědectví: "Snažil jsem se s radostí a zápalem sdílet svoji víru se starými přáteli, ale oni se se mnou přeli a zacházeli se mnou, jako bych byl nositelem nějakého zhoubné

nákazy. Pokud se pamatují, jenom jeden byl zdvořilý natolik, že mi přál "mnoho štěstí". Ale mohl jsem vyčíst z tónu jeho hlasu, že doufal, že se brzo vrátím ke zdravému rozumu. Dlouho jsem nemohl porozumět, proč ti, které jsem považoval za nejbližší přátele, se se mnou neradovali v mé nově nalezené svobodě a novém, lepším životě. Teď rozumím zvrácenosti lidského srdce a povahy. Byl jsem otřesen tím, že člověk, který chce žít novým a čistým životem v Kristu, se setká s posměchem spíše než s blahopřáním."

Není to záhada? Není něco v nepořádku s těmi, kdo tleskají nepravosti, a přitom se pošklebuji někomu, kdo se brání proudu, který jej táhne do záhuby? Taková zkušenost nově obrácenými často otřese.

V jakém duchu má křesťan čelit takové zaujatosti? Když je naše láska pro Krista dosti silná, nemusíme se nad tím pozastavovat! Všimli jste si, že Nový zákon říká velmi málo o statečnosti? Odvaha se projevovala všude, ale nikdo z ní nedělal žádné hrdinství. Věřící následující Krista prostě měli potřebnou odvahu. Víme, že On i ve stínu Kalvárie zůstal neuvěřitelně klidný.

Byl by to veliký omyl vysvětlovat si Jeho agonii v Getsemanské zahradě nebo Jeho volání na kříži jako slabost nebo zbabělost. Bylo to Božství hrozící se úkolu, kterému přirozená mysl těžko může rozumět - dokonalost beroucí na sebe nedokonalost, čistota beroucí na sebe hřích, všemohoucnost podmaňující se rouhavým rukám, Bůh umírající rukou Svého stvoření. A k tomu všemu nevypravitelná agonie přerušného vztahu mezi věčným Otcem a věčným Synem - to by mělo vnést trochu světla na povahu mučivé trýzně tohoto zážitku. Ale všechna tato trýzeň neodvrátila Pána Ježíše od cesty, k níž byl ještě před založením světa vyvolen, cesta, kterou si předsevzal - utrpení a smrt pro ty, kteří byli stvořeni v Jeho podobě, pro ty, s nimiž si přál žít v blažené věčnosti.

Jedním z velkých paradoxů je skutečnost, že ti nejmírnější lidé v historii, kteří byli proti násilí a nejvíc ze všech si přáli pokojný život, jednali nejdovážněji pod tlakem okolností. Historie nezná záznamy tak velké odvahy a statečnosti, které by zastínily mučednictví tisíců křesťanů, kteří raději volili smrt, než by zapřeli svou víru v Krista.

Mladí muži, kteří nemají žádnou jinou pohnutku, než že byli odvedeni, jsou povoláni k tomu, aby byli ochotni položit své životy za svou zemi, často z ne příliš přesvědčivých důvodů! Nemá věřící, jehož pohnutkou je ta nejhlubší existující láska, být ochoten nejen trpět pronásledování, ale i položit život za tento nejvyšší cíl?

Protože zatím žijeme klidným životem ve srovnání s těmi dávnými stoletími, máme pochybnosti, zda by moderní věřící byli stejně stateční. Ale není třeba pochybovat. Pravda, ještě nepřišla zkouška naší statečnosti, ale kdyby došlo k tomu, zda opravdu dokážeme zemřít pro víru, věřím, že by překvapivě velký počet křesťanů byl zrovna tak statečný a odvážný jako byla prvotní církev. I když se necítíme moc stateční, Bůh nás vybaví odvahou, milostí a silou potřebnou k mučednictví. Přejde-li doba, kdy budeme vyzváni k volbě žít a zapřít Krista, nebo zemřít, nezůstaneme opuštěni.

- jdj -

POVOLÁNÍ BOHEM

Často se připomíná, že Kalvín neprobírá učení o vyvolení, kterým je dobře známý, na začátku své Instituce, ale až ke konci třetí knihy, to znamená asi ve třech čtvrtinách celého díla. Kalvín nezačal psát s nějakou předem pevně stanovenou představou o tom, jak Bůh musel jednat při spáse lidstva. Začíná naopak jako biblický teolog a učí, co Bůh skutečně učinil. Teprve potom se ohlédl, aby celou skutečnost uviděl v co nejširší perspektivě: že spasení na jedné straně začíná v minulé věčnosti -

4 ZÁPAS O DUŠI

v Božím rozhodnutí zachránit pro sebe určitý lid - a že na druhé straně pokračuje do věčné budoucnosti - kdy Bůh bude již trvale přebývat se svým lidem.

Bůh počátku

V knize proroka Jonáše, na konci jeho horlivé modlitby za vysvobození, je věta: "*U Hospodina je spása!*" (Jonáš 2,10). Je to věta jednoduchá, a přitom hluboká. Původ, cíl a opravdu jediný možný zdroj spasení je Bůh. Spasení začíná tím, že Bůh si volí nás, a ne tím, že my bychom si volili jej, a pokračuje až k zdárnému závěru, protože Bůh s námi setrvává i nadále. Jonášův pád je názorným příkladem. Bůh si ho vyvolil, aby konal dílo, do kterého se Jonášovi nechtělo: evangelizovat Nini-ve. Bůh s ním ale vytrval i přes jeho vzpurné pokusy utéci pryč.

Ačkoli Jonášovo povolání se zde týkalo konkrétní služby, a nikoli přímo spasení, princip je stejný. Neboť v životě člověka se nemůže po duchovní stránce stát nic, dokud Bůh na základě svého vlastního rozhodnutí toho člověka k sobě nezavolá. Počinání kazatele, který by přišel do domu smutku a vyzýval mrtvá těla, aby vedla řádný život, by bylo jistě pošelilé. Mrtvolky jsou mrtvé. Maji-li mít kazatelova slova nějaký význam, musí být mrtvá těla nejdříve oživena. Teprve potom mohou reagovat. Stejně i povolání k uřednictví musí začít činem Pána Boha, který duchovně mrtvého člověka obživí. Volbu neprovádí ten, kdo je duchovně mrtev, ale Bůh, který sám může dát život.

Stejně tak je tomu s novým narozením. Dříve než se obrátíme, říká o nás Bůh, že jsme mrtví ve vinách a hříších. Jsme sice živí fyzicky a duševně, ale ne duchovně. Nemůžeme reagovat na duchovní podněty. Boží slovo je pro nás zavřenou knihou a evangelium nesmyslem. Ale pak se nás Bůh dotkne. Tam, kde byla smrt, přináší život. Tehdy uvěříme v Krista a začneme chápat Bibli. To je význam Božího zavolání. K tomuto povolání Bohem musí dojít dříve, než může existovat oprav-

dově uřednictví. Ježíš řekl:

◆ *Ne vy jste vyvolili mne, ale já jsem vyvolil vás a ustanovil jsem vás, abyste šli a nesli ovoce a vaše ovoce aby zůstalo. (J 15,16)*

Povolán byl například Abram. Ani on si Boha nezvolil. Zřejmě byl naprosto spokojen tam, kde byl, v mezopotámském říčním údolí, v pohanském prostředí. Ale Bůh ho zavolal a poslal jej na cestu do Palestiny.

Mojžíš byl povolán ještě dříve, než plul jako nemluvně v košíku po Nilu. Bůh řekl: "*Vyvedu svůj lid z Egypta a učiním tak skrze toto dítě. Ochráním ho před faraonem. Dám mu nejlepší vzdělání a výchovu světa a potom ho pošlu k faraonovi s poselstvím: 'Propust' můj lid.'*"

Stejně to bylo i s Davidem. Bůh budoucího krále označil už tehdy, když David ještě hlídal ovce. Bůh poslal proroka Samuela do Davidova domu, aby jednoho ze synů v rodině pomazal za budoucího krále, ale když Samuel přišel na místo, David chyběl. Otec předvedl všechny své syny kromě Davida. Stáli tam v řadě. Samuel se na chlapce podíval a pomyslel si, jak dobrý král by byl z nejstaršího syna. Jmenoval se Eliáb. Ale než ho mohl Samuel pomazat, Bůh mu dal poznat, že to není ten pravý. Po něm přišel Abinádab, ale ani on nebyl budoucí král.

Stejně dopadl Šama a toto všechno se opakovalo, až se představilo všech sedm Jišajových synů.

◆ *Samuel řekl: "Žádného z nich Hospodin nevyvolil." Pak se zeptal: "To jsou všichni mládenci?" Jišaj odvětil: "Ještě zbývá nejmladší, ten však pase stádo." Samuel řekl: "Pošli pro něj! Nebudeme stolovat, dokud sem nepřijde." Když David přišel, Hospodin řekl: "Nuže, pomaz ho! To je on."*

Bible dále vypráví:

◆ *Samuel tedy vzal roh s olejem a pomazal ho uprostřed jeho bratrů. A duch Hospodinův se Davida zmocňoval od onoho dne i nadále. (1 S 16,10-13)*

Byl to Bůh, kdo povolal Davida.

V Novém zákoně si Bůh vyvolil Jana Křtitele, a to ještě dříve, než se narodil. Ježíš si povolal své učedníky, když byli ještě rybáři. Bůh si povolal Pavla, který v té době pronásledoval křesťany. V každém z těchto případů bylo Boží povolání prvotní a vycházelo z Božího vlastního rozhodnutí daného člověka zachránit a použít.

Boží rozhodnutí

Pochopit toto učení nám nepomáhají jen uvedené příklady. Je tu i konkrétní učení Písma. Jeden z klíčových oddílů, jeden z nejdůležitějších oddílů vůbec, se nachází v listu Římanům 8,28-30, kde Boží vyvolení a povolání mají své přesné místo v celkovém pořadí dějů:

♦ *Víme, že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha, kdo jsou povoláni podle jeho rozhodnutí. Které předem vyhlédl, ty také předem určil, aby přijali podobu jeho Syna, tak aby byl prvorozený mezi mnoha bratřími; které předem určil, ty také povolal; které povolal, ty také ospravedlnil; které ospravedlnil, ty také uvedl do své slávy.*

Tyto verše neobsahují každý krok, který by snad mohl být uveden v seznamu Božího jednání s jednotlivcem. Neříká se tu nic o znovuzrození, přijetí za syny nebo posvěcení. Ale přestože je to pouze zestručněný seznam, je to seznam uspořádaný, který správně udává časový sled Božího jednání.

Našemu probuzení a duchovnímu růstu předchází prvotní Boží věčné rozhodnutí. Je vyjádřeno následujícími výrazy: Jeho rozhodnutí, předem vyhlédl a předem určil. Další výraz v pořadí - povolal - je místem, v němž toto věčné rozhodnutí přechází do zkušenosti jednotlivce. Souhrnným termínem je rozhodnutí, tj. věčný Boží úrdek, jenž je vyjádřen nejprve ve **"vyhlédnutí předem"** a v **"určení předem"** (v. 29) a poté jako důsledek toho - v povolání, ospravedlnění a oslavení.

Zbývající část oddílu ukazuje, že Boží dílo zcela jistě dojde naplnění.

♦ *Neboť nic nás "nedokáže... odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu" (v. 39).*

Použití výrazu předem vyhlédl vedlo některé k argumentaci, že vyvolení je založeno na předzvěděni v tom smyslu, že Bůh předvídal, že někteří lidé budou na zprávu o záchraně citlivější než jiní, a že se proto poddají Duchu svatému, zatímco jiní ne. V důsledku toho předurčil ty, kteří se poddají spasení. Tyto myšlenky jsou nesprávné již z toho důvodu, že oddíl nezačíná myšlenkou předchozího vyhlédnutí (předzvěděni), ale konstatováním Božího rozhodnutí spasit. Arthur W. Pink píše, že toto nesprávné myšlení také "popírá pravdu o naprosté zkaženosti, neboť argumentuje, že v některých lidech je něco dobrého. Takové myšlení odstraňuje Boží nezávislost, neboť Boží rozhodnutí se stává závislé na tom, co Bůh shledal u lidí, které sám stvořil. Toto myšlení obrací vše úplně vzhůru nohama, neboť říci, že Bůh předvídal, že někteří hříšníci uvěří v Krista, a že kvůli tomu je předurčil ke spasení, je úplný opak pravdy. Písmo ujišťuje, že Bůh si ve své naprosté svrchovanosti určité lidi vybral, aby se stali příjemci jeho mimořádné přízně (Sk 13,48), a proto se rozhodl udělit jim dar víry."

Uvedenou diskusi můžeme ukončit tím, že se pokusíme hledat odpověď na otázku, co v Písmu znamená toto vyhlédnutí předem neboli předzvěděni. Kdybychom řekli, že máme "předzvěděni", měli bychom tím na mysli, že mám předem informace o něčem, co se má stát. Na základě toho bychom mohli podniknout určité kroky. Bůh ale není omezený časem jako my. Konec vidí již od počátku a věci vidí tak, jak jdou, protože je takto určil. Celé dějiny jsou pro Boha věčně přítomné.

Měli bychom si také všimnout, že slovo *znát* nebo *poznat* se ve Starém i Novém zákoně používá typicky ve významu **"pohledět na někoho se zalíbením"** nebo dokonce **"milovat"**. Uvedme několik příkladů.

6 ZÁPAS O DUŠI

- ◆ *Hospodin Mojžíšovi odvětil: "Učiním i tuto věc, o které mluvíš, protože jsi u mne našel milost a já tě znám jménem". (Ex 33,17)*
- ◆ *Pouze k vám jsem se znal ze všech čeledí země, a proto vás ztrestám za všechny vaše nepravosti. (Am 3,2)*
- ◆ *A tehdy jim prohlásim: "Nikdy jsem vás neznal; jděte ode mne, kdo se dopouštíte nepravosti". (Mt 7,23)*
- ◆ *Já jsem dobrý pastýř; znám své ovce a ony znají mne. (J 10,14)*
- ◆ *Kdo však miluje Boha, je od něho poznán. (1 K 8,3)*
- ◆ *Ovšem pevný Boží základ trvá a nese nápis "Pán zná ty, kdo jsou jeho". (2 Tim 2,19)*

Samotné slovo předzvěděni se nikdy neužívá v souvislosti s událostmi nebo činy, tedy jako předchozí znalost o tom, co někdo udělá nebo by mohl udělat, nýbrž užívá se vždy o lidech, na jejichž život má toto předzvěděni vliv, nikoli naopak.

Vedle již uvedeného citátu z listu Římanům jsou v Písmu jen tři oddíly, kde je slovo předzvěděni užito, a všechny obsahují myšlenku vyvolení.

První je ve Sk 2,23:

- ◆ *Bůh **předem rozhodl**, aby byl vydan, a vy jste ho rukou bezbožných přibíli na kříž a zabíli.*

V tomto verši není Bohem předzvěděno ukřižování (ačkoli Bůh je jistě také předvídal v tom smyslu, jak tohoto slova užíváme), ale předem byl vyhlédnut Ježíš sám. Verš učí, že Bůh stanovil určitý plán, jehož výsledkem bude naše spasení, a že Ježíš byl vyvolen, aby tento plán uskutečnil.

Druhým místem je Římanům 11,2:

- ◆ *Bůh **nezavrhl svůj lid, který si předem vyhlédl**.*

Opět je to určitý lid - a nikoli jeho činy - o němž je řečeno, že byl předmětem Božího předzvěděni. I když tomu některé případy nenasvědčují, přece se žádá o těch, kdo patří k vyvoleným Božím, neztratit.

Třetí text se nachází v 1 Pt 1,2:

- ◆ *Byli **předem vyhlédnuti** od Boha Otce a posvěceni Duchem.*

(Sr.: "Vyvoleným podle předzvěděni Boha Otce, v posvěceni Duchem" KP.) Tito vyvolení jsou "cizinci z diaspor", zmínění v předcházejícím verši. Bůh je vyvolil ke spasení.

Stejně je tomu v Ř 8,28-30. Jednotlivci jsou předem vyhlédnuti a výsledkem je jejich předurčení ke skutečnému povolání, ospravedlnění a oslavení. Pink se ptá:

Se zřetelem k těmto oddílům (a víc jich není) si položíme otázku: Na jakém základu z Písma může někdo říci, že Bůh "předvídal" činy některých lidí, jinak řečeno jejich "pokání a uvěření", a že kvůli těmto činům je vyvolil ke spasení? Odpověď zní: Vůbec žádný takový podklad neexistuje. Písmo nikdy neříká, že by Bůh předvídal pokání a víru nebo že by o tom předem věděl. Bůh jistě věděl od věčnosti, že někteří budou činit pokání a uvěřit, nicméně na toto Bible jako na předmět Božího "předzvěděni" neodkazuje. ... Bůh předvídá, co bude, protože rozhodl, co má být. Je proto převrácením pořádku Písma a zapřaháním vozu před koně, chce-li někdo tvrdit, že Bůh si vyvoluje, protože lidi zná již předem. Pravda je tato: Bůh "zná předem", protože vyvolil.

Boží povolání

Boží věčné rozhodnutí (úradek o vyvolení) spasit lid vybraný ze všech národů nezůstává v minulé věčnosti. Má také své přítomné vyjádření, jak je popsáno v Ř 8,30:

- ◆ ***Které předem určil, ty také povolal.***

V teologii se Boží povolání obvykle označuje jako "účinné povolání", na rozdíl od lidského povolání, které může, ale nemusí být účinné. Situace je zde zcela obdobná jako u výrazu předem vyhlédnout. Na lidské rovině předem vyhlédnout znamená znalost předem, zatímco u Pána Boha, kde časové okolnosti nehrají roli, to znamená vyvolující přízeň nebo volbu. Podobně povolat na

lidské rovině může sice něco umožnit, ale nemůže zajistit, aby se to skutečně stalo. Naopak v případě Boha je to možné i jisté.

Vezměme jako příklad předvolání k soudu. Předvolání je určitá forma povolání, a to vážná. Má za sebou autoritu zákona a moc státu. A přece i toto nesmírně vážné povolání nemá skutečnou moc přivést předvolanou osobu k soudu. Člověk se může před zákonem ukryvat, nedostavit se k líčení, uprchnout ze země nebo jinak mařit záměr soudu. U Boha tomu tak není. Jedná-li se o Pána Boha, pak na takové povolání člověk skutečně odpoví.

Na tento význam slova ukazuje mnoho veršů, ale žádný to nečiní jasněji než uvedené verše z 8. kapitoly listu Římanům. John Murray píše: "Nic nestvrzuje důvod pro tento charakteristický rys povolání jasněji než učení v Římanům 8,28-30, kde se o povolání říká, že je podle Božího záměru a uskutečňuje se v centru neporušitelného řetězce událostí, který má svůj počátek v Božím předzvěděním a své naplnění v oslavení. Prostě se tu říká, že účinné povolání zaručuje trvalost, protože je založeno na jistotě Božího záměru a milosti." Ti, kteří byli Bohem vyvoleni a přivedeni k víře v Krista mocí tohoto povolání, jsou ti, kdo byli "**povolání Ježíšem Kristem**" (Ř 1,6). Jsou "**povolání ke svatosti**" (Ř 1,7); to znamená, že mají být jeho povoláním oddělení pro Boha. Mají žít svatý život. Z této pozice napomíná apoštol Pavel věřící v Efezu:

♦ *Proto vás já, vězeň kvůli Pánu, prosím, abyste tomu povolání, kterého se vám dostalo, dělali čest svým životem. (Ef 4,1-2)*

Než Kristus povolal Lazara z jeho hrobky, byl Lazar mrtev. Byl hluchý vůči jakémukoli volání. Kdyby tam byl přítomen někdo z nás, mohli bychom volat hlasitě, přesvědčivě a výmluvně, ale Lazar by přesto nereagoval. Když zavolal Ježíš, bylo to něco jiného. Jeho volání mělo moc přivést mrtvého k životu.

Stejně tak jeho volání dává nový život těm, kdo byli Bohem vyvoleni, aby byli jeho lidem. Nikdo z nich toto probuzení nepromešká. Platí slovo Pána Ježíše:

♦ *Moje ovce slyší můj hlas, já je znám, jdou za mnou. (J 10,27)*

Prospěch z tohoto učení

Někteří lidé se domnívají, že učení o vyvolení je bezcenné, a snad dokonce škodlivé. Tvrdí, že podporuje nezodpovědnost nebo dokonce hříchy. Ve skutečnosti nic takového nepůsobí. Lidé jsou před Bohem zodpovědní za to, co dělají, bez ohledu na to, zda je Bůh ke spasení vyvoluje, nebo ne. Nejsou Bohem souzeni za to, že neučiní, co učinit nemohou, ale za to, že neučiní to dobré, co učinit mohou, a za to, že se dopouštějí zlého, které činit nemusí. Bůh takové chování zakazuje a ustanovil zákony příčiny a následku, aby tomu zamezil (Ř 1,24-32). Vyvolení nemá na tyto skutečnosti žádný vliv.

Z pozitivního hlediska plyne z tohoto učení pro křesťany velký prospěch. Předně, vyvolení vylučuje jakékoli vychloubání v řadách křesťanů. Nekřesťané nebo ti, kdo vyvolení nechápu, často předpokládají opak a ti, kdo ve vyvolení věří, se někdy skutečně zdají být domýšliví. Ale to je "naprosté nepochopení". Bůh nám výslovně říká, že se rozhodl zachránit svůj lid pouhou milostí, bez jakékoli jejich zásluhy nebo ochoty spolupracovat, právě proto, aby byla vyloučena pýcha.

♦ *Milostí tedy jste spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar; není z vašich skutků, takže se nikdo nemůže chlubit. (Ef 2,8-9)*

Spasení je z milosti, aby sláva patřila Bohu. Dále toto učení povzbuzuje lásku k Bohu. Jestliže se ale na spasení nějak podílíme, potom je naše láska k Bohu právě o tento podíl umenšena. Je-li celé spasení z Boha, potom naše láska k němu musí být bezmezná. My jsme jej nehledali; on hledal nás. Když nás hledal, utíkali jsme od něj. Když k nám přišel v osobě svého Syna, zabili jsme jej. A přesto přišel, přesto vy-

8 ZÁPAS O DUŠI

volil velký počet zatvrzelých rebelů ke spasení. (5,8):

♦ *Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní.*

A konečně, učení o vyvolení je prospěšné také z tohoto důvodu: povzbuzuje nás při evangelizaci. Někteří si často myslí, že je tomu právě naopak. Jestliže Bůh má v úmyslu spasit určité jednotlivce, tak je potom stejně spasí a nemá smysl, abychom s tím měli něco společného. Ale tak tomu není. Boží vyvolení nevyklučuje použití prostředků, skrze něž Bůh povolává, a Bible nám výslovně říká, že hlásání evangelia věřícími je takovýmto prostředkem (1 K 1,21, viz Ř 1,16-17). Navíc právě jen toto nám dává naději na úspěch, když zvěstujeme evangelium. Je-li srdce hříšníka tak tvrdé a protivící se Bohu a jeho cestám, jak to o něm Bible prohlašuje, a Bůh by toho jednotlivce nevyvolil, jakou naději bychom potom snad mohli při vydávání svědectví mít? Nemůže-li člověka povolat Bůh účinným způsobem, pak my teprve ne. Ale činí-li Bůh takové dílo ve světě, pak můžeme sméle jít s vědomím, že všichni, které Bůh určil ke spasení, k němu přijdou. Nevíme, kteří to jsou. Jediný způsob, jak vyvolené poznáme, je podle jejich odezvy na evangelium a podle jejich křesťanského života, který následuje po povolání. Ale můžeme je volat sméle - s vědomím, že ti, kteří jsou povoláni Bohem, určitě přijdou.

J.M. Boice, *Základy křesťanské víry*, kap. 17, str. 420

ZACHOVÁNÍ SVATÝCH

V. bod

V minulých číslech ZODu jsme postupně probrali 4 body kalvinismu. První bod v č. 60 nesl název **"O zkaženosti člověka"**. V 61. čísle byl 2. bod **"Boží vyvolení"**. V 62. čísle jsme měli pauzu, a srovnali jsme všeobecné rozdíly mezi učením arminianismu a kalvinismu

v článku nazvaném *"Napsali jste nám"*. Dále jsme si obšírněji pověděli o **"Podvojném předurčení"**. V 63. čísle ZODu jsme se seznámili s 3. bodem, což je **"Omezené usmíření"**. V 64. čísle jsme probrali 4. bod - **"Neodolatelná milost"**, výstižněji "Účinné povolání Duchem". Doporučuji, abyste si nejprve osvěžili výše zmíněné body, abyste dalšímu výkladu porozuměli v co nejširších souvislostech. **Pátý bod učení o naprosté Boží svrchovanosti** nedělitelně spojuje předchozí čtyři body, které jsou shrnuty následovně: Všichni, kdo byli Bohem - Otcem vyvoleni, byli Synem - Ježíšem Kristem vykoupeni a znovuzrozeni, tj. regenerováni Duchem svatým, aby uvěřili, rostli v poznání Boha, a činili dobré skutky, které jim Bůh připravil. Všichni tito vyvolení, vykoupení a znovuzrození jsou trvale udržováni všemocným Bohem ve víře, takže vytrvají až do konce.

Tradiční arminianismus učí, že všichni, kdo uvěřili na základě vlastního rozhodnutí, ač jim k víře dopomohl Duch svatý svým přemlouváním, a jsou opravdově spaseni, mohou spásu ztratit odpadnutím od víry. Ne všichni arminiani, obzvláště v dnešní době, s tradičním učením v tomto bodě souhlasí. Ti, kteří nesoúhlasí, zapadají do třetí skupiny, tedy učení dispensacionalismu.

Dispensacionalismus je teologicky poměrně mladé, ale v protestantských denominacích většinové učení. To se v chápání jistoty svatých liší nejen od kalvinistů, ale také od tradičních arminianů. Zatímco kalvinisté věří v *"zachování svatých"*, tradiční arminiani v možnost *"odpadnutí od milosti"*, dispensacionalisté věří ve *"věčnou jistotu věřících"*.

- ✓ Zachování svatých (kalvinisté) znamená, že Boží člověk vytrvá, díky Boží moci, až do konce v dobrých skutcích v Kristu, které mu Bůh připravil; proto je jeho spasení trvalé.
- ✓ Odpadnutí od milosti (tradiční arminiani) znamená, že ten opravdový

věřící, který na základě svobodné vůle uvěřil a konal dobré skutky v Kristu, má také svobodnou vůli se rozhodnout od Krista odejít, **může ztratit spasení.**

- ✓ Věčná jistota věřících (dispensacionalisté) znamená, že opravdový věřící **nemůže** nikdy ztratit spasení, protože jednou a provždy přijal Ježíše Krista jako svého Spasitele. Platí - jednou spasen, navždy spasen - nezávisle na tom, zda ve víře a dobrých skutcích v Kristu, jež jsou podmíněny vírou, vytrvá. Dispensacionalismus rozeznává dva druhy křesťanů: Ti, jimž je Ježíš Pánem - to jsou duchovní křesťané konající skutky, které jim Bůh připravil, kteří staví na Kristu ze zlata a drahého kameni; a ti, jimž Ježíš Pánem není - to jsou tělesní neboli karnální křesťané, kteří žijí ve světě, třeba i v hrubém hříchu, staví prý na Kristu ze slámy. Ač jim dílo shoří, věčný život neztratí.

Nebudeme se v této chvíli zabývat jednotlivými drobnými rozdíly učení tradičního arminianismu a dispensacionalisumu. Studium Písma nám odhalí, kde se kalvinistický pohled propastně liší nejen od arministického pohledu, s nímž sdílí dobré skutky věřícího v Kristu až do konce, ale i od dispensačního pohledu, s nímž sice sdílí "jistotu spasení", ale definuje ji jako vytrvalost svatých, což není totéž.

Tento pátý bod - "**Zachování svatých**" - jak již sám název naznačuje, neklade důraz na jistotu spasení, ale klade důraz na nadpřirozenou Bohem nadekretovanou vytrvalost víry a dobrých skutků Jeho dětí, která potvrzuje spasení. Bůh stojí na počátku spásy - až do konce, tedy naplnění, a člověka ani na okamžik neopouští.

Hlavním tématem 5. bodu tedy není **Boží cíl - jistota spasení, ale Boží moc - zachovat Jeho zvláštní oddělený lid ve svatosti.** Tento pátý bod nestojí osamoceně, ale je nedílnou součástí Boží svrchovanosti.

Úvodem:

Jistě jste se setkali s příběhy, kdy byli jistí věřící lidé velmi aktivní v církvi, ale pak se z církve vytrahli do světa a nikdy se nevrátili. Pak následuje otázka: Je takový člověk spasen?

Tradiční arminian věří, že tento člověk odpadl od milosti a tedy ztratil již jednou nabyté spasení.

Zastánci dispensační věčné jistoty, což je dnes většina evangelikálních protestantů, by řekli, že spasen je. Přijal Krista, tedy jednou spasen - navždy spasen. Takový člověk je jen tělesný, karnální křesťan. Krista zná jako svého Spasitele, ale ne jako svého Pána.

Kalvinistický pohled naprostě Boží svrchovanosti se neztotožňuje ani s "odpadnutím od milosti", ani s "věčnou jistotou věřících".

Proti věčné jistotě věřících nejvíce vystupují nevěřící nebo nábožensky založení lidé, kteří spoléhají na svoji přirozenou zbožnost, své zásluhy - spásu skrze dobré skutky. Tito oprávněně namítají: "*Přijmeš Krista, a máš to navždy dobré. Můžeš si dělat, co chceš, i kdybys vraždil, je ti odpuštěno.*" Jistě jste takové námítky také slyšeli. Podobné námítky, i když motivované jinými důvody, mají jak tradiční arministé, tak i kalvinisté.

Zaslíbení o zachování víry nepatří těm, kdo Krista přijali jen intelektuálně nebo emocionálně, patří těm, kdo byli Bohem proměněni. Víra a skutky jsou nutným důkazem spasení, v žádném případě nejsou příčinou spasení. Není možné, aby opravdově regenerovaný člověk přijal Ježíše jako svého Spasitele a pak nevytrval ve víře v Něho. Jestliže Jej opustí, potom v Něm nikdy nebyl, nikdy jej nezasáhla Boží moc. Rozhodl se jen v moci vlastního těla. Jeho víra mohla být vyznána ústy, mohl být pokřtěn, být členem církve, ale Jeho srdce nebylo obřezáno nadpřirozeným způsobem. Kdo je opravdově v Kristu, vytrvá v dobrých skutcích až do konce, ne aby byl na konci spasen, ale protože už je od počátku spasen.

10 ZÁPAS O DUŠI

Vytrvání v Kristu a Jeho dobrých skutcích až do konce nezajišťuje, ale dokazuje spasení.

- ◆ *Stali jsme se přece účastníky Krista - udržíme-li si ovšem to počáteční ujištění pevně až do konce.* (Židům 3:14)

Účastníci Krista se poznají podle toho, že si ujištění udrží až do konce:

- ◆ *Kdo však vytrvá až do konce, ten bude spasen.* (Matouš 24:13)

Vytrvání nevychází z naší přirozenosti, je to skutek Boží milosti:

- ◆ *ten vás také utvrdí až do konce, a byste byli bezúhonní v den našeho Pána Ježíše Krista.* (1 Kor 1:8)

Věříme, že dobré skutky v Kristu musí provázet každého opravdově spasěného, protože dokazují, že je v něm působí Boží Duch. Takový věřící vytrvá až do konce, protože Boží moc nemůže selhat. Nevěříme, že dobré lidské skutky vedou ke spasení, i kdyby vytrvaly až do konce a bez "odpadnutí". Věříme, že spasení vede k dobrým skutkům, protože je připravuje Bůh pro Svůj lid:

- ◆ *Jsmo přece jeho dílo, v Kristu Ježíši stvořeni k tomu, abychom konali dobré skutky, které nám Bůh připravil.* (Efezským 2:10)

Znamená to, že opravdový věřící není schopen zhřešit? Vůbec ne. Takové příklady budeme hledat v Písmu marně. Zhřešili jednotlivci, učedníci, apoštolové, zhřešili dnešní svatí. Avšak když Boží lid zhřeší, má východisko a přímluvce v Bohu:

- ◆ *Toto vám píšu, děti moje, abyste nehřešili. Avšak zhřeší-li kdo, máme u Otce přímluvce, Ježíše Krista spravedlivého.* (1 Janův 2:1)

I Petr vytrval až do konce v díle, k němuž byl předurčen a povolán. Hřích zapření Pána Ježíše Krista nepřekonal díky své tělesné vůli, ale díky Boží modlitbě a moci:

- ◆ *Šimone, Šimone, hle, satan si vyžádal, aby vás směl tříbit jako pšenici. Já jsem však za tebe prosil, aby tvá víra neselhala.* (Lukáš 22:31-32)

Boží člověk, (Petr, Jób nebo my) který prochází zkouškou, jehož si na Bohu vyžádal satan, musí vytrvat, i když zhřeší. Příčina vytrvání je zde:

- ◆ *Neboť Bůh, který řekl 'ze tmy ať zazáří světlo', osvětlil naše srdce, aby nám dal poznat světlo své slávy ve tváři Kristově. Tento poklad máme však v hliněných nádobách, aby bylo patrné, že tato nesmírná moc je Boží a není z nás.* (2 Korintským 4:6-7)

Podívejme se nejprve na

Starý zákon:

- ◆ *Nyní toto praví Hospodin, tvůj stvořitel, Jákože, tvůrce tvůj, Izraeli: "Neboj se, já jsem tě vykoupil, povolal jsem tě svým jménem, jsi můj. Půjdeš-li přes vody, já budu s tebou, půjdeš-li přes řeky, nestrhne tě proud, půjdeš-li ohněm, nespálíš se, plamen tě nepopálí. Neboť já Hospodin jsem tvůj Bůh, Svatý Izraele, tvůj spasitel." (Izajáš 43:1-3)*

Jákož patřil Bohu. Ať Jákože potká jakákoliv zkouška, Jákož přetrvává, protože je povolán Bohem, protože je s ním jeho Stvořitel a Vykupitel. To neznamená, že jej Bůh jenom chrání a je s ním. Jákož je Bohem stvořená nádoba, stvořený pro Boha, aby konal Jeho vůli.

- ◆ *I kdyby ustoupily hory a pohnuly se pahorky, moje milosrdenství od tebe neustoupí a smlouva mého pokoje se nepohne, praví Hospodin, tvůj slitovník.* (Izajáš 54:10)

Kdo náleží Bohu, od toho milosrdenství neustoupí, i kdyby hory padaly. Boží smlouva s Jeho vyvolenými je neměnná, je věčná:

- ◆ *Uzavřu s nimi smlouvu věčnou, že už jim nepřestanu prokazovat dobro. Do jejich srdcí dám bázeň přede mnou, aby ode mne neodstupovali.* (Jeremjáš 32:40)

Smlouva Boha s Jeho vyvolenými je absolutní. On od ní nemůže ustoupit. Kdo je účastníkem Boží smlouvy, je nově stvořen. Předešlý verš nepopisuje "tělesného křesťana" dispensacionálistu, ani nejistého křesťana tradičního arminianismu. Učí, že zachování sva-

tých je způsobeno Bohem, který vkládá do srdcí Svému zvláště stvořenému lidu bázeň před Sebou, což je ten "nej..." skutek, který křesťan může činit.

◆ **Služte Hospodinu s bázní a jásejte s chvěním.**

(Žalmy 2:11)

Tento stav Božímu lidu zaručuje vytrvalost v Bohu, od Něhož nemůže odstoupit, protože nechce. To On jim vložil do srdce stálost, vytrvalost je na straně Boží. Spasení není z nich, aby se nikdo z nich nemohl chlubit:

Nyní pojďme do Nového zákona:

- ◆ *Co myslíte? Má-li někdo sto ovcí a jedna z nich mu zabloudí, nenechá těch devadesát devět na horách a nejde hledat tu, která zabloudila? A podaří-li se mu ji nalézt, amen, pravím vám, bude se z ní radovat víc než z těch devadesáti devíti, které nezabloudily. Právě tak je vůle vašeho nebeského Otce, aby nezahynul ani jediný z těchto maličkých.* (Matouš 18:12-14)

Bůh je pastýř, má ve svém ovčinci koenečný počet svého zvláštního lidu (obrazně sto ovcí), který povolal ze tmy do Svého podivuhodného světla. Jestliže jeden z nich zbloudí, ten, který je zapsán od věků v knize života, ten se jistě navrátí k Bohu. Bůh jej jistě zachová - přivede zpět, neboť Jeho dekrativní vůle je, aby nezahynul ani jeden z Jeho lidu, ani jedna ze sta ovcí, aby všichni kdo Mu patří došli spásy.

- ◆ *Moje ovce slyší můj hlas, já je znám, jdou za mnou a já jim dávám věčný život: nezahynou navěky a nikdo je z mé ruky nevyrvé. Můj Otec, který mi je dal, je větší nade všechny, a nikdo je nemůže vyrvat z Otcovy ruky. Já a Otec jsme jedno.*" (Jan 10:27-30)

Všimněme si, že **jen Jeho ovce** slyší Boží hlas.

- ◆ *Amen, amen, pravím vám, kdo slyší mé slovo a věří tomu, který mě poslal, má život věčný a nepodléhá soudu, ale přešel již ze smrti do života.* (Jan 5:24)

Kdo slyší Boží slovo? Ježíšovy ovce slyší Jeho hlas, jdou za Ním a věří Otci, který Jej poslal. Ti již nyní přešli ze smrti do věčného života. Jak by se mohli vrátit zpět do smrti? To by je musel Bůh ztratit, vyhnat nebo pustit ze své ruky ... a to je absurdní.

- ◆ *Ježíš jim řekl: "Já jsem chléb života; kdo přichází ke mně, nikdy nebude hladovět, a kdo věří ve mně, nikdy nebude žízniť. Ale řekl jsem vám: Viděli jste mě, a přece nevěříte. Všichni, které mi Otec dává, přijdou ke mně: a kdo ke mně přijde, toho nevyženu ven, neboť jsem sestoupil z nebe, ne abych činil vůli svou, ale abych činil vůli toho, který mě poslal; a jeho vůle jest, abych neztratil nikoho z těch, které mi dal, ale vzkřísil je v poslední den. Neboť to je vůle mého Otce, aby každý, kdo vidí Syna a věří v něho, měl život věčný; a já jej vzkřísím v poslední den."* (Jan 6:35-40)

Kdokoliv je vyvolen Otcem, musí přijít k Ježíši, protože jej Duch Boží obnovil a regeneroval. Každý, kdo přijde, má jistotu, že jej Ježíš přijme, protože činí vůli Otce, tělesně ale bude vzkříšen až v poslední den - to je to druhé vzkříšení, završení spásy. První vzkříšení je narození z Ducha, kdy jsme přešli z duchovní smrti do duchovního života, abychom vytrvali až do konce.

- ◆ *Již nejsem ve světě, ale oni jsou ve světě, a já jdu k tobě. Otče svatý, zachovej je ve svém jménu, které jsi mi dal; nechť jsou jedno jako my. Dokud jsem byl s nimi, zachovával jsem je v tvém jménu, které jsi mi dal; ochránil jsem je, takže žádný z nich nezahynul, kromě toho, který byl zavržen, aby se naplnilo Písmo. ... Neprosím, abys je vzal ze světa, ale abys je zachoval od zlého.* (Jan 17:11,12,15)

Kdo je zavržen? Ti, kdo vypadají právě, jako Jidáš, ti hynou, nejsou zachráněni, nejsou zachováni - aby se naplnilo Písmo. Jeho lid je chráněn Bohem od zlého, tj. od satana. Tak se i modlíme:

12 ZÁPAS O DUŠI

... **ale zbav nás od zlého** ... Historie se odvíjí pouze podle Božího scénáře, ne podle lidské svůle. Ani elektron se neotočí, bez Jeho dopuštění.

◆ **Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní. Tím spíše nyní, když jsme byli ospravedlněni prolitím jeho krve, budeme skrze něho zachráněni od Božího hněvu. Jestliže jsme my, Boží nepřátelé, byli s Bohem smířeni smrtí jeho Syna, tím spíše nás smířené zachrání jeho život.** (Římanům 5:8-10)

Tyto verše vyvolením jen přetékají. Vystupuje v nich jistá skupina lidí - **"my, nás, nám, jsme"** - to je církev, vyvolení, Boží lid. Nemohou to být všichni lidé bez výjimky (i když Boží milost zahrnuje všechny národy bez rozdílu), protože všichni lidé nebyli ospravedlněni prolitím Kristovy krve. Zde jasně vidíme, že Boží vyvolené děti jsou zachovávány Boží mocí. **Samy by se ve víře neudržely.**

Z veršů dále vyplývá, že ti, co nebyli ospravedlněni, ti nebudou zachráněni od Božího hněvu. Jenom Božimu lidu (*my, nás, nám, jsme*) je prokazována Boží láska tím, že za něj Kristus zemřel. **Konečně z celé pasáže vystupuje kontrast - tato skupina byla zachráněna, když byla ještě hříšná. O to větší máme jistotu, že vyvolení budou zachováni ve víře, když je Bůh smířil se sebou skrze smrt Ježíše Krista.**

◆ **Nyní však není žádného odsouzení pro ty, kteří jsou v Kristu Ježíši.** (Římanům 8:1)

Zde Pavel ujišťuje římské křesťany, že je už žádné odsouzení nemůže potkat, protože jsou v Pánu Ježíši. Pavel hovoří o budoucím soudu v poslední den. Nejedná se tedy o jakési odsouzení v tělesném současném životě. Boží děti jsou nyní, v tomto okamžiku, mimo budoucí odsouzení.

◆ **Které předem vyhlédl, ty také předem určil, aby přijali podobu jeho Syna, tak, aby byl prvorozený mezi mnoha bratřími; které předem určil,**

ty také povolal; které povolal, ty také ospravedlnil, a které ospravedlnil, ty také uvedl do své slávy. (Římanům 8:29-30)

Vyhlednutí, určení, povolání, ospravedlnění byli již uvedeni do Boží slávy. V tomto verši jde o minulost - které vyhlédl, ti navěky patří Jemu.

◆ **Kdo nás odloučí od lásky Kristovy? Snad soužení nebo úzkost, pronásledování nebo hlad, bída, nebezpečí nebo meč? Jak je psáno: "Denně jsme pro tebe vydáváni na smrt, jsme jako ovce určené na porážku." Ale v tom ve všem slavně vítězíme mocí toho, který si nás zamiloval. Jsem jist, že ani smrt ani život, ani andělé ani mocnosti, ani přítomnost ani budoucnost, ani žádná moc, ani výšiny ani hlubiny, ani co jiného v celém tvorstvu nedokáže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu.** (Římanům 8:35-39)

Boží člověk má jistotu, že vytrvá v Kristu a ve víře jen proto, že vítězí mocí Toho, který jej povolal. Vše souvisí se vším. Kdyby se člověk sám povolal, sám rozhodl, pak by se také mohl sám odvolat a odstoupit od víry, což je podstatou tradičního arministického stanoviska. **Boží člověk vytrvá jen proto, že jej duchovně znovustvořil a udržuje ve vytrvalosti Svoji mocí Bůh.**

◆ **Nepotkala vás zkouška nad lidské síly. Bůh je věrný: nedopustí, abyste byli podrobeni zkoušce, kterou byste nemohli vydržet, nýbrž se zkouškou vám připraví i východisko a dá vám sílu, abyste mohli obstát.** (1 Korintským 10:13)

Boží člověk nemůže trvale propadnout u žádné zkoušky, protože jeho síla pochází z Božího zdroje. To je klíčový verš. Musíme mít neustále na mysli, že bez Boží vše udržující moci a obecné milosti nemůže existovat samo o sobě vůbec nic, tedy ani člověk se svobodnou vůlí, který je Jeho duchovním vlastnictvím, ani ten, který Jeho duchovním vlastnictvím není:

- ◆ *On je jasm jeho slávy a vyjádřením jeho podstaty; slovem svojí moci udržuje všechno, co je. Když sám skrze sebe vykonal očistění našich hříchů, posadil se po pravici Velebnosti na výsostech. (Židům 1:3)*

Pokračujeme dalšími verši, které potvrzují vyrvání svatých až do konce. S Bohem nemůžeme nic ztratit, On pouze vítězí:

- ◆ *... takže nejste pozadu v žádném daru milosti a čekáte, až se zjeví náš Pán Ježíš Kristus. On vám bude oporou až do konce, abyste v onen den našeho Pána Ježíše Krista nebyli obviněni. Věrný je Bůh, který vás povolal do společenství s svým Synem, našim Pánem Ježíšem Kristem. (1 Korintským 1:7-9)*

Takové verše nás posilují. On povede i vás až do konce, a nebudete obviněni v poslední soudný den, protože jste povoláni do společenství s Pánem Ježíšem Kristem. Jak byste v Jeho přítomnosti mohli odpadnout?! On nám přece vložil do srdce touhu po Něm.

- ◆ *... ať vás přivede k dokonalosti v každém dobrém skutku, abyste konali jeho vůli, když ve vás on působí to, co je v jeho očích příjemné, skrze Ježíše Krista, jemuž buď sláva na věky věků. Amen. (Židům 13:21)*

Všechno, co konáme, vychází z Něho. On nás přivádí k dokonalosti, která vyvrcholí vykopením našeho těla.

- ◆ *... vždyť víme, že ten, kdo vzkřísil Pána Ježíše, také nás s Ježíšem vzkřísí a postaví před svou tvář spolu s vámi. Toto krátké a lehké soužení působí přenesmírnou váhu věčné slávy. (2 Korintským 4:14)*

Pavel má jistotu. Ten, kdo vzkřísil Pána Ježíše, vzkřísí také nás. Jistota vzkříšení našeho nového, vykopeného, oslaveného těla je porovnána s jistotou vzkříšení Pána Ježíše. Jakou hodnotnější záruku a větší jistotu můžeme mít? Jestliže někdo nedůvěřuje Bohu, že není schopen Svůj lid udržet ve Svě ochraně až do konce, aby se naplnila Jeho vůle, potom může pochybovat

i o tom, zda vůbec vzkřísil Svého Syna. Nezapomínejme, že věčný život a kroky vedoucí ke spáse skrze víru v zástupnou smrt Pána Ježíše Krista si nevymyslel člověk. Boží dítě nespolehá samo na sebe, ale na svého Spasitele a Vykupitele.

- ◆ **A nezarmucujte svatého Ducha Božího, jehož pečeť nesete pro den vykopení.** (Efezským 4:30)

Nezarmucujme Jej už jen tím, že bychom pochybovali o jistotě a vytrvalosti spasených. Nezarmucujme Jej zbytečným hříchem pochybování. Máme sice Přímluvce, ale nezneužívejme Jej.

- ◆ *Ve své lásce nás předem určil, abychom rozhodnutím jeho dobroty byli skrze Ježíše Krista přijati za syny ... V něm byla i vám, když jste uslyšeli slovo pravdy, evangelium o svém spasení, a uvěřili mu, vtisknuta pečeť zaslíbeného Ducha svatého jako závdavek našeho dědictví na vykopení těch, které si Bůh vydobyl k chvále své slávy.*

(Efezským 1:5,13-14)

Boží lid je zapečetěn Duchem svatým. Duch zapečetil ty, které si Bůh na kříži vydobyl ke chvále Svě slávy. Jak bychom nemohli vytrvat, jak bychom mohli trvale odpadnout, když neseme Jeho pečeť? Kdo z nás může pečeť rozlomit, kdo nás může vymazat z knihy života?

Lidé stále hledají smysl života. Smysl života je pravda a život. On je ta Pravda i Život. Co nemůžeme nikdy přehnat, a čeho nikdy v tomto těle plně nedosáhneme, je milovat Boha z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí. On je objekt a důvod, proč žijeme, a vše je určeno k Jeho slávě a chvále.

- ◆ *Sám Bůh pokoje nechť vás cele posvětlí a zachová vašeho ducha, duši i tělo bez úrazu a poskvrny do příchodu našeho Pána Ježíše Krista. Věrný je ten, který vás povolal; on to také učiní.*

(1 Tesalonickým 5:23-24)

Co dodat? On způsobí, že Jeho lid vytrvá do konce, protože je povoláný!

14 ZÁPAS O DUŠI

◆ *Veleben buď Bůh a Otec Pána našeho Ježíše Krista, neboť nám ze svého velikého milosrdenství dal vzkříšením Ježíše Krista nově se narodit k živé naději. Dědictví nehynoucí, neposkvřené a nevadnoucí je připraveno pro vás v nebesích a Boží moc vás skrze víru střeží ke spasení, které bude odhaleno v posledním čase. (1 Petřův 1:3-5)*

Nabízí se celá řada veršů, které jasně poukazují na vytrvalost svatých.

◆ *Pán mě vysvobodí ze všeho zlého a zachová pro své nebeské království. Jemu patří sláva na věky věků, amen. (2 Timoteovi 4:18)*

◆ *... neboť kdo se narodil z Boha, přemáhá svět. A to vítězství, které přemohlo svět, je naše víra. ... A to je to svědectví: Bůh nám dal věčný život, a ten život je v jeho Synu. Kdo má Syna, má život; kdo nemá Syna Božího, nemá život. Toto píšu vám, kteří věříte ve jméno Syna Božího, abyste věděli, že máte věčný život. ... Víme, že Syn Boží přišel a dal nám schopnost rozeznávat, abychom poznali, kdo je pravý Bůh. A jsme v tom pravěm Bohu, protože jsme v jeho Synu Ježíši Kristu. On je ten pravý Bůh a věčný život. (1 Janův 5:4,11-13,20)*

Námítky proti vytrvalosti svatých:

◆ *Kdo byli už jednou osvíceni a okusili nebeského daru, kdo se stali účastníky Ducha svatého a zakusili pravdivost Božího slova i moc budoucího věku, a pak odpadli, s těmi není možno znovu začínat a vést je k pokání, protože znovu křížují Božího Syna a uvádějí ho v posměch. (Židům 6:4-6)*

Tyto verše někoho varují před odpadnutím. Prostudujme nejdříve o kom se zde mluví. Na první pohled se zdá, že to byli opravdoví křesťané:

✓ *Byli už jednou **osvíceni**. Světlo evangelia jim zazářilo. Viděli rozdíl mezi světlem a tmou.*

✓ ***Okusili** nebeský dar. Porozuměli požehnání evangelia a milosti.*

✓ ***Stali se účastníky Ducha svatého.** Duch jim potvrdil pravdivost a moc evangelia.*

✓ ***Zakusili pravdivost Božího slova.** Slyšeli evangelium.*

✓ ***Zakusili moc budoucího věku.** Viděli na vlastní oči zázraky apoštolů, někteří i zázraky Pána Ježíše.*

A přesto odpadli. Jak sjednotíme výše uvedené verše s ostatními, které hovoří o jistotě spasených? Je třeba zdůraznit, že se verše musí vzájemně doplňovat, nemohou se vzájemně vylučovat. Výše uvedené verše vůbec nepotvrzují, že jde o skutečné nověrozené věřící. V církvi, jako v Izraeli, je a bylo mnoho těch, na něž září evangelium, o kterém ví, že je pravdivé. Evangelium není univerzální zaklínadlo spásy. Ne každý, kdo jej slyší, jej přijme. Bez nadpřirozené obřizky srdce není spásy. Boží slovo přijme je jen pravý Izrael a církev:

◆ *Avšak ne že by Boží slovo selhalo. Neboť ne všichni, kdo pocházejí z Izraele, jsou Izrael. (Římanům 9:6)*

Zde se můžeme domnívat, že v církvi jsou lidé, kteří se s viditelnou církví sice ztotožňují, mohou se stát i jejími členy, ale nikdy nebyli a dosud nejsou opravdově ztotožnění s tělem Pána Ježíše Krista. Jan tyto "členy" popisuje takto:

◆ *Vyšli z nás, ale nebyli z nás. Kdyby byli z nás, byli by s námi zůstali. Ale nezůstali s námi, aby vyšlo najevo, že nepatří všichni k nám, kdo jsou s námi. (1 Janův 2:19)*

Ti, kdo odejdou, nebo jak někdy říkáme odpadnou, podle Jana nebyli nikdy součástí opravdového těla Ježíše Krista. Byli u Krista, ale nikdy nebyli v Kristu. Kdo nevytrvá až do konce a vrátí se do světa, sice z nás vyšel, ale nikdy k nám nepatřil, nebyl nikdy Božím dítětem, nebyl Bohem povolán. V Písmu je dostatek případů "věřících", kteří opravdovými věřícími nebyli. Například populární mág (kouzelník) **Šimon**, když viděl všechny zázraky, které činil Filip, uvěřil na základě rozhodnutí rozumu:

◆ *Tu uvěřil i sám Šimon, dal se pokřtít, byl stále s Filipem a nevycházel*

z úžasu, když viděl, jak se tu dějí veliká znamení a mocné činy. (Skutky 8:13)

Šimon uvěřil jen intelektuálně, dal se pokřtít, ale nebyl Duchem znovuzrozen. Ve světě je mnoho těch, kteří vykoučili do církevního obecenství, byli pokřtěni, konají dobré skutky, ... svým způsobem se snaží zavděčit se Bohu, ale jejich srdce nebylo proměněno.

◆ Když Šimon viděl, že ten, na koho apoštolové vložili ruce, dostává Ducha svatého, nabídl jim peníze a řekl: "Dejte i mně tu moc, aby Ducha svatého dostal každý, na koho vložím ruce." Petr mu odpověděl: "Tvě peníze ať jsou zatraceny i s tebou: Myslíš sis, že se Boží dar dá získat za peníze! Tato moc není pro tebe a nemůžeš mít na ní podíl, neboť tvé srdce není upřímné před Bohem. Odvrát se proto od této své ničemnosti a pros Boha; snad ti odpustí, co jsi zamýšlel." (Skutky 8:18-22)

Slova "Snad ti odpustí" dokazují, že Šimon, přestože "uvěřil", nebyl nikdy Božím dítětem. Svým Bůh odpouští určitě, ne snad.

Také Jidáš zapadá do kategorie těch, kdo byli při Kristu, ale ne v Kristu. Jidáš byl osvícen evangeliem z první ruky, jako nikdo z nás. Přesto od počátku Bohu nepatřil.

◆ Ale někteří z vás nevěří. Ježíš totiž od počátku věděl, kteří nevěří a kdo je ten, který ho zradí. (Jan 6:64)

Jidáš nikdy nevěřil, ačkoliv s Kristem chodil i stoloval a vypadal nanejvýš věrohodně. Byl jedním z učedníků. Jidáš je prototyp všech účastníků církví, kteří vyšli z nás, ale nebyli z nás. Takoví věřící ani nemusí z viditelné církve odpadnout, mohou u Krista setrvat až do své smrti. Pravda však vypluje na povrch v den poslední:

◆ Mnozí mi řeknou v onen den: 'Pane, Pane, což jsme ve tvém jménu neprorokovali a ve tvém jménu nevymlítali zlé duchy a ve tvém jménu neučinnili mnoho mocných činů?' A tehdy já prohlásím: 'Nikdy jsem vás neznal;

jděte ode mne, kdo se dopouštíte nepravosti.' (Matouš 7:22-23)

Ti nikdy do Kristova stádece nepatřili. Nikdy je nepásl a nikdy je neznal, ačkoliv ve viditelné církvi vypadali nejhrolivěji a konali mnoho mocných skutků v Ježíšově Jménu ... Člověk, který patří sám sobě a hledá v církvi řešení svých životních problémů, který prostřednictvím náboženské víry sleduje svůj osobní prospěch, hledá smysl života, povznášející atmosféru a užitek, nepochopil, co je to Boží milost, nepochopil ani samotnou podstatu křesťanské víry. Teprve pochopení velikosti Božího záměru, Boží svrchovanosti, Boží lásky, Boží milosti a zapečetění Duchem Svatým, vede Jeho vyvolené k nesmírné vděčnosti, věrnosti a zachovávaní každodenní víry.

Co tedy řekneme?

◆ **Když je Bůh s námi, kdo je proti nám?** Jak by nám Ten, který neušetřil svého vlastního Syna, ale vydal ho za nás za všechny, nedaroval s ním také všechny věci? **Kdo obviní Boží vyvolené?** Vždyť Bůh, ten ospravedlňuje! **Kdo nás odsoudí?** Vždyť Kristus, ten zemřel, ale hlavně byl vzkříšen z mrtvých; ten je také po Boží pravici a oroduje za nás! **Kdo nás oddělí od Kristovy lásky?** Snad soužení, úzkost nebo pronásledování? Snad hlad, nahota, nebezpečí nebo meč? Jak je napsáno: "Pro tebe jsme zabijeni celý den, počítání jsme za ovce na porážku." Ale v tom všem skvěle vítězíme skrze Toho, který si nás zamiloval. **Jsem totiž přesvědčen, že smrt ani život, andělé, vrchnosti ani mocnosti, věci přítomné ani budoucí, výšina ani hlubina ani žádné jiné stvoření nás nebude moci oddělit od Boží lásky, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu.** (Římanům 8:31-39 - NBK)

Ve světle biblických odpovědí na základní otázky vyvolení, vidíme, že všechna sláva patří svrchovanému Bohu.

-pst-

ZAČNĚTE!

◆ **Zůstaňte ve mně... (Jan 15,4)**

Otázka rozhodnutí. Prostřednictvím zástupné oběti Kristova kříže do mne Bůh vkládá Ježíšova Ducha. Svůj způsob myšlení pak musím trpělivě měnit a uvádět ho do dokonalého souladu se svým Pánem. Bůh nezařídí abych smýšlel jako Ježíš - je na mně, abych uvá- děl do zajetí každou myšlenku aby byla poslušna Krista (2. Korintským 10,5, NS). **Zůstaňte ve mně** - ve věcech rozumu, ve věcech peněz, ve všem, co tvoří život člověka. Naše životy se neskládají jen z jedné hezky uspořádané oblasti.

Bráním Bohu, aby zasahoval do mých životních okolností, tím že říkám že mi Jeho jednání bude na překážku v obecnství s Ním? Jak je to neuctivé a zbytečné. Nezáleží na tom v jaké situaci se právě nacházím. Musím si být jist, že ať se děje cokoli, zůstávám v Ježíši stejně, jako v Něm zůstávám když jsem na modlitebním shromáždění. Mým úkolem není měnit anebo nějak připravovat okolnosti. Náš Pán zůstal s Bohem, kamkoli šel. Jeho přebývání v Otci bylo čisté a bez poskvrny. Nikdy si okolnosti svého života nevybíral, ale byl pokorný a ochotný podřídit se vůli a vedení Otce. Jen pomyslete, jak byl Jeho život úžasné uvolněný! Náš vztah k Bohu je často horečný, chybí nám spočinutí života, který je **"skryt spolu s Kristem v Bohu"** (Koloským 3,3).

Přemýšlejte o tom, co vám brání zůstat v Kristu, říkáte: "Ano, Pane, jen minutku - ještě musím něco zařídit. Ano budu v Tobě zůstat, jen co to dokončím, nebo až bude konec týdne. To zvládnou, Pane. Potom v Tobě budu zůstat." Neodkládejte to - začněte teď!

Zpočátku to bude vyžadovat stálé úsilí, později začnete v Ježíši přebývat aniž byste si toho byli vědomi, stane se to součástí vašeho života. Učiňte rozhodnutí, že chcete zůstat v Ježíši,

dnes i v budoucnosti, ať už vás přivede kamkoli.

- Oswald Chambers - *To nejlepší pro Jeho slávu*, 14. června -

VYTRVALOST SVATÝCH

Majestátní text Římanům 8, 28-33 učí, že Bůh skutečně dosáhne úplného vykoupení svého lidu od počátku až do konce, takže je nic nemůže odloučit od lásky Boží, která je v Kristu (Římanům 8, 39). Jemu patří všechna chvála a sláva!

Z toho, co bylo právě řečeno, vyplývá, že Boží lid vytrvá až do konce a nebude ztracen. Předzvědění jsou předurčení, předurčení jsou povolání, povolání jsou ospravedlnění a ospravedlnění jsou oslavení. Nikdo z této skupiny neodpadne. Patřit do této skupiny znamená být zapečetěn pro věčnost.

Doktrínou o vytrvání svatých miníme ještě něco víc, než co bylo dosud řečeno. Znamená to, že svatí vytrvají a musí vytrvat v poslušnosti, která pramení z víry. Vyvolení je bezpodmínečné, ale oslavení už nikoliv. V Písmu je mnoho varování, že ti, kteří se nedrží pevně Krista, mohou být na konci ztraceni. Následujících sedm tezí shrnuje naše chápání této velmi důležité doktríny.

1. Máme-li být spasení, musí naše víra vytrvat až do konce

To znamená, že služba slovem je Boží nástroj právě tak k zachování víry, jako k aktivaci (zrodu) víry. Nemůžeme s úlevou vydechnout poté, co se lidé modlili, aby přijali Krista, jako kdybychom nyní mohli být ze své perspektivy ujištěni, že jsou již mimo dosah toho Zlého. Nyní začíná boj víry, jenž je třeba dobojovat. Musíme vytrvat ve víře až do konce, pokud máme být spasení.

◆ *Připomínám vám, bratři, evangelium, které jsem vám kázal, které jste přijali a v němž stojíte, skrze něž také docházíte spasení (pokud se držíte slova, které jsem vám kázal - jinak byste uvěřili nadarmo).*
(1. Korintským 15, 1-2)

- ◆ *I vás, kdysi odcizené a nepřátelské v mysli kvůli zlým skutkům, nyní již usmířil svým pozemským tělem skrze smrt, aby vás postavil před svou tvář svaté, neposkvrněné a bezúhonné - pokud ovšem zůstáváte založení a pevní ve víře a neodchylujete se od naděje evangelia... (Koloským 1, 21-23)*
 - ◆ *Toto slovo je spolehlivé: Jestliže jsme s ním zemřeli, budeme s ním také žít. Jestliže vytrváme, budeme s ním také kralovat.* (2. Timoteovi 2, 11-12)
 - ◆ *Ale kdo vytrvá až do konce, ten bude spasen.* (Marek 13, 13)
- Viz též Zjevení 2, 7.10-11,17,25-26; Zjevení 3, 5.11-12.21.
- 2. Poslušnost, dokazující vnitřní obnovení z Boha, je nevyhnutelná pro konečné spasení**
- Tim nechceme říci, že Bůh od nás očekává dokonalost. Z textů jako je Filipským 3, 12-13, 1. Janova 1, 8-10 a Matouš 6, 12 je jasné, že Nová smlouva nepožaduje, že musíme být bezhříšně dokonalí, abychom mohli být spaseni. Vyžaduje však, abychom byli morálně proměnění a chodili v novotě života.
- ◆ *Usilujte o pokoj se všemi lidmi a o svatost, bez níž nikdo nespatří Pána.* (Židům 12, 14)
 - ◆ *Žijete-li totiž podle těla, zemřete; jestliže však skutky těla umrtvujete Duchem, budete žít.* (Řimanům 8, 13)
 - ◆ *Skutky těla jsou ovšem zjevné. Jsou to: cizoložství, smilstvo, nečistota, nestydatost, modlářství, čarodějnic-tví, nepřátelství, sváry, žárlení, hně-vání, soupeření, roztržky, sekty, závi-dění, vraždy, opilství, hodování a takové podobné věci. Předpovídám vám, jak jsem už dříve řekl, že ti, kdo takové věci dělají, nebudou dědici Božího království.* (Galatským 5, 19-21)
- Viz také Efezským 5, 5 a 1. Korintským 6, 9-10
- ◆ *A podle toho víme, že jsme ho poznali, jestliže zachováváme jeho příkázání. Kdo říká "Znám ho" a ne-zachovává jeho příkázání, je lhář a není v něm pravda. Kdokoli však zachovává jeho slovo, v tom Boží láska opravdu došla dokonalosti. Podle toho víme, že jsme v něm. Kdo říká, že zůstává v něm, ten má také chodit tak, jak chodil On.* (1. Janova 2, 3-6)
- Viz též 1. Janova 3, 4-10.14 a 4, 20
- ◆ *Ježíš tedy řekl těm Židům, kteří mu uvěřili: "Jestliže zůstanete v mém slově, jste opravdu mými učedníky."* (Jan 8, 31)
- Viz rovněž Lukáš 10, 28; Matouš 6, 14-15; 18, 35; Genesis 18, 19; 22, 16-17; 26, 4-5; 2. Timoteovi 2, 19
- 3. Boží vyvolení nemohou být ztraceni**
- To je důvod, proč věříme v jistotu spasení. Důsledkem vyvolení je skutečnost, že Bůh bude působit tak, že ti, které vybral k věčnému spasení, budou uschopněni setrvat ve víře až do konce a naplnit z moci Jeho svatého Ducha požadavky poslušnosti.
- ◆ *Víme pak, že těm, kteří milují Boha, všechny věci napomáhají k dobré-mu, totiž těm, kteří jsou povoláni podle jeho předsevzetí. Neboť ty, které předzvěděl, také předurčil, aby byli připodobněni obrazu jeho Syna, aby on byl prvorozený mezi mnoha bratry. Ty, které předurčil, ty také povolal; které povolal, ty také ospra-vedlnil, a které ospravedlnil, ty také oslavil.* (Řimanům 8,28-30)
- Z této pasáže je zjevné, že ti, kteří jsou účinně povoláni k naději spasení, skutečně vytrvají až do konce a budou oslaveni. Z Písma známe verše o do-brém pastýři a víme také, jak na Ježíšo-va slova reagovali Židé. Jim byla urče-na následující slova:
- ◆ *Vy ale nevěříte, protože nejste z mých ovcí, jak jsem vám řekl. Mé ovce slyší můj hlas a já je znám a následují mě. A já jim dávám věčný život a nezhynou navěky a nikdo je*

18 ZÁPAS O DUŠI

nevytrhne z mé ruky. Můj Otec, který mi je dal, je větší nade všechny a nikdo je nemůže vytrhnout z ruky mého Otce. Já a Otec jsme jedno. (Jan 10, 26-30)

Viz také Efezským 1, 4-5

4. Existuje odpadnutí některých věřících, ale pokud přetrvává, pak to ukazuje, že jejich víra nebyla pravá a oni se nenarodili z Boha

♦ *Vyšli z nás, ale nebyli z nás. Kdyby totiž byli z nás, zůstali by s námi, ale vyšli z nás, aby se ukázalo, že ne všichni jsou z nás. (1. Janova 2, 19)*

Podobně i podobenství o čtveré půdě zobrazuje, podle výkladu v Lukášovi 8, 9-15, ty, kteří "když slyší slovo, s radostí je přijímají, ale jejich víra nemá kořeny. Věří jen nějaký čas a v čas pokušení odpadají."

Skutečnost, že taková věc je možná, je právě oním důvodem, proč musí služba slova v každém místním sboru obsahovat mnoho výstrah a napomínání věřících, aby setrvali ve víře a nezapletli se do věcí, které by je mohly případně udusit a vést k jejich zatracení.

5. Bůh nás ospravedlňuje na základě našeho prvního pravdivého jednání ze spasitelné víry, ale tím, že tak činí, má ve výhledu všechny následující skutky, jež jsou obsaženy v této prvotní víře jako semeno

To, co se snažíme vysvětlit, je držet se učení Římanům 5, 1. Tam se například říká, že jsme již před Bohem ospravedlněni. Bůh nečeká až na konec našeho života, aby nás prohlásil za spravedlivé. Ve skutečnosti bychom nebyli schopni mít jistotu spasení, ani svobodu žít podle radikálních Kristových požadavků, pokud bychom neměli ujištění, že díky své víře jsme již nyní před ním spravedliví. Přesto však musíme připustit skutečnost, že naše konečné spasení je podmíněno následnou poslušností, která plyne z víry.

Způsob, jak je možno tyto dvě skutečnosti sloučit dohromady, je ten, že jsme ospravedlněni na základě našeho

prvního jednání víry, protože Bůh v tom vidí (podobně jako je schopen vidět strom v žaludu) zárodek života víry. To je důvod, proč ti, kteří nevedou život víry s jeho nezbytnou poslušností, jednoduše dosvědčují, že jejich prvotní skutek víry nebyl pravý.

Textovou oporou je skutečnost, že v Římanům 4, 3 cituje Pavel Genesis 15, 6 jako bod, kdy byl Abraham ospravedlněn před Bohem. To je odkaz na čin víry na začátku Abrahamova povolání. Římanům 4, 19-22 však odkazuje k Abrahamově o mnoho let pozdější zkušenosti (kdy mu již bylo 100 let, viz Genesis 21, 5.12) a říká, že kvůli víře v této životní zkušenosti byl Abraham pokládán za spravedlivého. Jinými slovy, zdá se, že v případě víry, která ospravedlnila Abrahama, se nejedná pouze o první akt víry, ale o víru, která dala vyrůst skutkům poslušnosti v jeho pozdějším životě. (Tuto skutečnost je možné doložit ještě z Jakuba 2, 21-24, kde je odkaz na další, pozdější Abrahamův skutek - obětování Izáka v Genesis 22).

Způsob, jakým chceme harmonizovat tato velmi důležitá vlákna Boží pravdy, je ten, že tvrdíme, že jsme skutečně ospravedlněni na základě svého prvního skutku víry, ale ne bez vztahu ke všem následujícím skutkům víry, jež daly vzniknout poslušnosti, kterou požaduje Bůh.

6. Bůh způsobuje, aby Jeho vyvolení vytrvali

Nejsme ponecháni sami sobě a naše jistota je velmi hluboce zakořeněna ve svrchované Boží lásce, v tom, že On vykoná to, k čemu nás povolal.

♦ *...kdo jste Boží mocí stráženi skrze viru ke spasení připravenému, aby bylo zjeveno v posledním čase. (1. Petrova 1, 5)*

♦ *Avšak tomu, který je schopen zachovat vás bez pádu a postavit vás bez úhony v přítomnosti své slávy s veselím, jedinému moudrému Bohu, našemu Spasiteli, jemu buď sláva a velebnost, vláda i moc, nyní i po všechny věky. Amen. (Juda 24.25)*

- ◆ *Sám Bůh pokoje nechť vás tedy plně posvěti a zachová celého vašeho ducha, duši i tělo bez úhony k příchodu našeho Pána Ježíše Krista. Ten, který vás volá, je věrný a on to učiní. (1. Tesalonickým 5, 23-24)*
- ◆ *Jsem si jist, že ten, který ve vás začal dobré dílo, je také do dne Ježíše Krista dokončí. (Filipským 1, 6)*
- ◆ *...který (Ježíš Kristus) vás také utvrdí až do konce, abyste byli bezúhonní v den našeho Pána Ježíše Krista. Věrný je Bůh, jímž jste byli povoláni ke společenství jeho Syna Ježíše Krista, našeho Pána! (1. Korintským 1, 8-9)*

7. Proto máme být horliví, abychom učinili své povolání a vyvolení jistým

- ◆ *Proto, bratři, se tím více snažte své povolání a vyvolení upevňovat, neboť když to budete dělat, rozhodně neselžete. Tak vám totiž bude v hojnosti udělen přístup do věčného království našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista. (2. Petrova 1, 10-11)*
- John Piper, Bethlehem Baptist Church -
"Čemu věříme
o pěti bodech kalvinismu"

PORTRÉT SYNA

Jeden zámožný muž a jeho syn vášnivě milovali umění a sbírali jedinečná umělecká díla. Ve své sbírce měli vše, od Picassa až po Rembrandta. Sedávali spolu a vzácná díla obdivovali.

Když vypukla válka ve Vietnamu, syn musel narukovat. Byl velmi odvážný a během jedné bitvy nasadil život za kamaráda, který byl v boji těžce zraněn. Během záchranné akce zasáhla syna zbloudilá kulka a ten na místě zemřel. Zpráva otce zrtčila a ztrátu jediného syna nesl velmi těžce.

Nějaký čas po pohřbu, bylo to kolem Vánoc, se u dveří objevil mladý muž. Nesl v náručí velký předmět. Řekl: "Pane, neznáte mě, ale já jsem ten voják, jemuž Váš syn zachránil život.

Byli jsme spolu v boji, já jsem byl zraněn a on mě nesl do bezpečí. Zasáhla ho kulka do srdce. Váš syn ten den zachránil několik životů. Já jsem byl poslední zachráněný. Znali jsme se dobře a často mi vyprávěl o vaší lásce k umění." S těmi slovy mladý muž podal otci zabalený rám a řekl: "nic moc to není, nejsem zrovna velký malíř, ale myslím si, že Váš syn by byl rád, kdybyste tento dar přijal".

Otec rozbalil podávaný předmět a uviděl portrét svého syna, který tento mladý muž namaloval. Pozorně se na něj díval, a s úžasem pozoroval, jak vystihl podobu syna. Otec byl výrazem tak překvapen, že se mu do očí vehnaly slzy. Poděkoval mladíkovi a nabídl, že mu za obraz rád zaplatí.

"Ne, ne, pane, dlužník jsem já. Nikdy bych nemohl zaplatit za to, co pro mně udělal Váš syn. Přijměte tento dar jako dík a vzpomínku."

Od té chvíle měl obraz své čestné místo. Kdykoliv někdo přišel na návštěvu, otec vždy vedl návštěvníky nejdříve k portrétu syna a teprve potom mohli obdivovat vzácnou sbírku děl slavných mistrů.

Za několik let po této události muž zemřel. Podle poslední vůle měla být celá sbírka prodána na velké aukci. Sjelo se mnoho významných sběratelů a netrpělivě čekali až uvidí vzácná díla. Měli jedinečnou příležitost nakoupit obrazy mistrů.

Před nedočkavými účastníky se nejdříve objevil portrét syna. Aukcionář klepl poprvé kladívkem a oznámil: "za okamžik začne naše aukce. Kdo přijde s první nabídkou? Před vámi je portrét syna. Čekám na první nabídku! Kdo začne?". Nastalo rozpačité ticho. Pak se ze zadní řady ozval muž; křikl: "Chceme vidět mistry! Tenhle vynechte." Aukcionář však trval na svém. "Začínáme portrétem syna. Kdo udělá první nabídku? Kdo začne? Kdo dá sto, dvě stě?" Tentokrát se ozval rozčilený hlas: "Přišli jsme se podívat na Van Gogha, Rembrandta. Dejte se do po-

řádné dražby! Nechte portrét syna na konec." Aukcionář pokračoval. "Portrét syna! Nabízím portrét syna. Kdo začne, kdo chce koupit portrét syna?" Znovu nastalo trapné ticho. Konečně se vzadu ozval hlas. Patřil rodinnému zahradníkovi, který se na aukci přišel jen podívat. Tiše řekl: "Nabízím za portrét deset dolarů." Zahradník nepatřil mezi boháče a deset dolarů bylo vše, co u sebe právě měl. "Máme první nabídku. Deset dolarů, kdo dá víc?" Z obecnstva se ozvalo, "dejte mu to za deset, chceme mistry!". "Nabídka je deset dolarů, kdo dá víc, nabídne někdo dvacet?" Netrpělivost rostla a dav začal vřít. Nechceme portrét syna, chceme mistry. Přítomní chtěli vzácnější díla pro své sbírky a především si slibovali dobrou investici. Další nabídka nepřicházela a tak aukcionář zvedl kladívko se slovy: "Poprvé, podruhé" a po krátké pauze klepl po třetí. "Prodáno za deset dolarů!"

Muž, který seděl ve druhé řadě zvolal: "Konečně, dejme se do dražby!" Aukcionář však odložil kladívko se slovy: "Pánové, je mi líto, ale aukce je u konce". "Co bude s díly mistrů?" "Je mi líto, pánové, je po aukci". "Co bude s dalšími obrazy?"

"Je mi líto. Jsem vázán podmínkou poslední vůle. Když jsem byl určen, abych vydražil tuto sbírku, nesměl jsem jí prozradit, dokud nebude vydražen portrét syna. Teď všem oznamuji, že kupec portrétu syna získává nejen celou sbírku, ale stává se dědicem celé pozůstalosti. Ten, kdo koupil syna, dostal vše!"

Před dvěma tisíci lety dal Bůh svého Syna, aby zemřel hroznou smrtí na kříži, abychom coby dědicové Božího zaslíbení měli věčný život. **Jsi dědic nebo kupec Božího zaslíbení?** Dotkla se smrt Božího Syna Tvého srdce?

- ♦ *Kdo má Syna, má život; kdo nemá Syna Božího, ten život nemá. Toto jsem napsal vám, kteří věříte ve jméno Syna Božího, abyste věděli, že máte věčný život. (1 Janův 5:12-13)*
- Z internetu - autor neznámý -

TŘI MESIÁŠSKÉ ZÁZRAKY

III. TŘETÍ MESIÁŠSKÝ ZÁZRAK Uzdravení slepého od narození A. Úvod

Třetím mesiášským zázrakem bylo uzdravení slepého od narození. Něco jiného je uzdravit někoho, kdo viděl a pak oslepl. Uzdravit někoho, kdo se narodil slepý, je mesiášský zázrak. Jan nás o tomto mesiášském zázraku informuje podrobně (9,1-42). Tuto kapitolu je možno rozdělit na pět částí.

B. Tělesné uzdravení slepého od narození (J 9,1-12)

- ♦ *Cestou uviděl člověka, který byl od narození slepý. Jeho učedníci se ho zeptali: "Mistře, kdo se prohřešil, že se ten člověk narodil slepý? On sám, nebo jeho rodiče?" Ježíš odpověděl: "Nezhřešil ani on ani jeho rodiče; je slepý, aby se na něm zjevily skutky Boží. Musíme konat skutky toho, který mě poslal, dokud je den. Přichází noc, kdy nikdo nebude moci pracovat. Pokud jsem na světě, jsem světlo světa." (J 9,1-5)*

Tato událost se odehrála v sobotu. A nebyla to obyčejná sobota. V ten den byla slavnost stánků, tedy zvláštní, svatá sobota.

Velmi zajímavá byla otázka apoštolů: "Mistře, kdo se prohřešil, že se ten člověk narodil slepý? On sám, nebo jeho rodiče?" Kdo se dopustil tak hrozného hříchu, že se v jeho důsledku narodil slepý člověk? Otázka na hřích rodičů, který by případně způsobil slepotu syna, nebyla ničím nezvyklým. V Ex 34,6-7 je napsáno, že Bůh trestá za hřích otců děti do třetího až čtvrtého pokolení. Bylo tedy možné, že se rodiče dopustili hříchu, za nějž je Bůh potrestal slepotou syna.

Učedníci však šli ještě dále. Zeptali se, zda snad on sám nezhrěšil, a proto se narodil slepý. Je to velmi zvláštní otázka. Jak může zhřešit někdo ještě před narozením? Judaismus nikdy ne-

učil o reinkarnaci. Jak tedy může někdo zhřešit před svým narozením?

Podle rabínského judaismu byla vrozená vada, například slepota, důsledkem konkrétního hříchu rodičů nebo postižené osoby. Znovu se ptám: jak může někdo zhřešit před narozením? Podle tohoto učení má plod při početí dvojí sklony. Hebrejsky se nazývají jecer hara a jecer hatov. První označuje sklonek ke zlému a druhý k dobrému. Během devíti měsíců probíhá v matce zápas mezi dobrem a zlem. Může se stát, že v plodu během vývoje zesílí sklonek ke zlému a v hněvu matku kopne. Pro tento hřích se dítě může narodit slepé. Otázka učedníků tak prakticky odrážela učení rabínského judaismu: "Zhřešil tento člověk ještě v těle matky, anebo zhřešili jeho rodiče, a proto se narodil slepý?"

Učedníci se mylili ve dvou věcech. Za prvé, že přijali učení farizeů, podle něhož plod mohl zhřešit ještě v těle matky. Druhým omylem byla víra, že vrozená vada, jako například slepota, je nutným důsledkem mimořádně velkého hříchu. Pán Ježíš oba omyly rázně odmítl: **"Nezhřešil ani on ani jeho rodiče; je slepý, aby se na něm zjevily skutky Boží."** (J 9,3) Samozřejmě, každé tělesné postižení je důsledkem Adamova hříchu a celkového pádu lidstva. Lidé musí zemřít, protože jsou hříšní. Jsou Adamovými potomky. Ale je velký omyl tvrdit o konkrétní vrozené vadě, nemoci nebo úrazu, že je důsledkem hříchu nebo posedlosti. Pán Ježíš toto učení vyvrátil prohlášením, že ani tento člověk, ani jeho rodiče nezhřešili. Naopak. To, že se ten člověk narodil slepý, zařídil Bůh. On učiní něco velikého, aby byl oslaven.

Pán Ježíš opravil nesprávné názory svých učedníků. Potom zvolil takový způsob uzdravení, kterým by se slepý nikdy neuzdravil. Co udělal? Plivl na zem a ze slin a prachu udělal bláto, kterým slepému potřel oči. Potom mu přikázal, aby šel k rybníku Siloe a umyl si bláto z očí.

Je důležité, že si Pán Ježíš z několika jeruzalémských rybníků vybral právě Siloe. Z centra Jeruzaléma k němu byl těžký přístup a kdo se k němu chtěl dostat, musel sestoupit po strmém svahu. Byla právě slavnost stánků. Její součástí byl obřad zvaný vylévání vody. Během něj kněží z chrámu sestoupili po svahu k rybníku Siloe, naplnili svoje džbány vodou a opět vystoupili do chrámu, aby vylili vodu do umyvadla na chrámovém nádvoří. Tento obřad byl provázen radostným pokřikováním. Během slavnosti stánků byla tedy pozornost Židů soustředěna na rybník - shromáždili se kolem něj a stali se svědky třetího mesiášského zázraku.

Slepec tedy sestoupil k rybníku Siloe, umyl si oči a když je otevřel, poprvé v životě viděl. Jelikož ho lidé znali, věděli, že je od narození slepý, takže nastal velký rozruch.

◆ *Sousedé a ti, kteří jej dříve vidali žebrať, se ptali: "Není to ten, kdo tu sedával a žebrať?" Jedni říkali: "Je to on." Jiní pak: "Není, ale je mu podobný." (J 9,8-9)*

Jedni ho poznali a druzí nemohli uvěřit, že by slepý od narození viděl. Proto vznikl velký rozruch. Nakonec se ozval uzdravený: "Jsem to já." Na otázku "Jak to, že se ti otevřely oči?" odpověděl: "Člověk jménem Ježíš udělal bláto, potřel mi oči a řekl mi: Jdi k Siloe a umyj se! Šel jsem tedy, umyl jsem se a vidím." Řekli mu: "Kde je ten člověk?" Odpověděl: "To nevím." (J 9,11-12)

Nezapomeňme, že když ho Pán Ježíš poslal k rybníku, byl ještě slepý, takže ho neviděl. A nyní, i když už viděl, stále ještě nevěděl, kdo je Ježíš a jak vypadá.

C. První výslech uzdraveného (J 9,13-17)

Jelikož se stal mesiášský zázrak, přivedli uzdraveného k výslechu k farizeům, aby jim vyprávěl, co se stalo. Pán Ježíš učinil tento zázrak v sobotu, což vyvolalo rozruch. Farizeové velmi dobře věděli, že musí něco udělat. Když jim člověk od narození slepý vy-

22 ZÁPAS O DUŠI

právě, jak byl uzdraven, došlo mezi nimi k roztržce.

♦ *Někteří z farizeů říkali: "Ten člověk není od Boha, protože nezachovává sobotu." (J 9,16)*

Podle jejich názoru bylo uzdravení v sobotu jejím porušením. Proto nevěřili, že by Ježíš mohl pocházet od Boha, natož aby byl Božím Mesiášem. Ale i mezi farizeji se našli tací, kteří si položili otázku:

♦ *Jak by mohl hříšný člověk činit taková znamení? (J 9,16)*

Všimněme si, že důraz je na slovech taková znamení. Tedy ne běžná, která dokáží učinit i falešní proroci, ale pravý mesiášský zázrak. Když se zeptali uzdraveného člověka, co si myslí o tom, kdo Ježíš je, odpověděl, že "je prorok" (J 9,17). Jenže podle učení farizeů proroci sice uměli činit zázraky (Eliáš, Eliáš), ale ne mesiášské. Ty byly výsadou Mesiáše. Proto byl první výslech neúspěšný!

D. Vyslechnutí rodičů (J 9,18-23)

Farizeové měli pochybnosti. Co když je to všechno podvod? Co když se vůbec nenarodil slepý a celé je to jen trik? Rozhodli se proto vyslechnout jeho rodiče. Ti dosvědčili dvě věci. Za prvé, že tento muž je jejich syn, a za druhé, že se narodil slepý. Tak rodiče vyloučili možnost podvodu jak ze strany syna, tak i ze strany farizeů. Když se jich farizeové i nadále ptali, jak je možné, že jejich syn nyní vidí, rozhodli se, že nic neřeknou. Ať to poví on sám. Jaký k tomu měli důvod?

♦ *To řekli jeho rodiče, protože se báli Židů, neboť Židé se usnesli, aby ten, kdo Ježíše vyzná jako Mesiáše, byl vyloučen ze synagogy." (J 9,22)*

Došlo k rozhodnutí: pokud někdo vyzná Ježíše jako Mesiáše, bude vyloučen ze synagogy. Je zřejmé, že rodiče měli strach. Chtěli věřit Ježíšovi (pravděpodobně také věřili), protože viděli mesiášský zázrak právě na svém synovi, ale báli se.

V rabínském judaismu mělo vyloučení tři stupně. První, nejnižší, byl hezi-

pak, což bylo jednoduché pokárání, které trvalo 7 až 30 dní. Mělo výlučně výchovný cíl a mohlo být realizováno pouze na základě jednotného rozhodnutí tří rabínů. Příklad můžeme najít v 1. Tm 5,1. Druhý stupeň se jmenoval nidduj, který znamenal vyloučení. Trval 30 i více dní a měl rovněž disciplinární charakter. Nidduj mělo vypovědět deset rabínů, příklad najdeme v 2. Te 3,14-15 a Tt 3,10. Třetím, nejpřísnějším stupněm vyloučení byl cherem, t.j. vyloučení ze synagogy. Kdo byl takto potrestán, toho považovali za mrtvého a prokletého. Nikdo se s ním nesměl stýkat - příklad: 1. K 5,1-7; Mt 18,15-20.

V tomto případě se farizeové museli rozhodnout, který stupeň vyloučení zvolí. Zvolili ten nejpřísnější: cherem. Farizeové tedy Žida věřícího v Pána Ježíše nejen napomenuli nebo na čas vyloučili, ale vyloučili ho definitivně. Jelikož rodiče o tomto rozhodnutí farizeů věděli, rozhodli se víc neříkat. A tak byl i výslech rodičů neúspěšný.

E. Druhý výslech uzdraveného (J 9,24-33)

Při tomto výslechu začali farizeové ztrácet smysl pro logiku. Uzdraveného pozvali podruhé a řekli mu: "*Vzdej Bohu slávu! Víme, že ten člověk je hříšník.*" (J 9,24) Všimněme si, jak je to nelogické. Těžko se totiž najde člověk, který by řekl: "Sláva Bohu, víme, že XY je hříšník." To přece není důvod k oslavě. To, že se někdo dopustí hříchu, je smutné. Ale farizeové už nedokázali střízlivě uvažovat. A do toho uzdravený slepec klidně prohlásí:

♦ *Je-li hříšník, nevím; jedno však vím, že jsem byl slepý a nyní vidím. (J 9,25)*

Toto jednoduché prohlášení bylo pro farizeje výzvou, na kterou museli reagovat. Neboť to, co jim tento člověk pověděl, znamenalo asi toto: "Narodil jsem se slepý, neoslepl jsem později; vy sami jste mě učili, že pouze Mesiáš bude schopen uzdravit slepého od narození. Člověk jménem Ježíš mě uzdravil. Myslím si, že byste na základě své

teologie měli vyhlásit, že On je Mesiášem Izraele. Místo toho ho prohlašujete za hříšníka. Prosím, vysvětlte mi to." Farizeové přijali výzvu a zeptali se ho:

♦ *Co s tebou učinil? Jak ti otevřel oči?* (J 9,26)

Uzdravený člověk to již několikrát farizeům vyprávěl, proto nyní odpověděl takto:

♦ *Již jsem vám to řekl, ale vy jste to nevzali na vědomí. Proč to chcete slyšet znovu? Chcete se snad i vy stát jeho učedníky?* (J 9,27)

Přirozeně to nebylo velmi moudré. "Chcete se snad i vy stát jeho učedníky?" To bylo to poslední, co by udělali. Uzdravený už na ně nebral ohled a odpověď, kterou dostal, také podle toho vypadala:

♦ *Osopili se na něho: "Ty jsi jeho učedník, ale my jsme učedníci Mojžíšovi. My víme, že k Mojžíšovi mluvil Bůh, o tomhle však nevíme, odkud je."* (J 9,28-29)

Farizeové mu s posměchem řekli: "Asi jsi Ježíšovým učedníkem." Viděli, že není ochoten přijmout jejich tvrzení, že Ježíš je hříšník. Připustili, že se stal Jeho stoupencem, ale oni se od něj oddělili: "Když chceš, buď si Jeho učedníkem, ale my jsme učedníci Mojžíšovi. My víme, že k Mojžíšovi mluvil Bůh, o tomhle však nevíme, odkud je." Tím vyhlásili, že k Ježíšovi Bůh nemluvil, a proto je správné být Mojžíšovým učedníkem, nikoliv Ježíšovým. Ale uzdravený nemlčel.

♦ *To je právě divné: Vy nevíte odkud je - a otevřel mi oči!* (J 9,30)

Vy jste náboženští vůdci Izraele. Vy jste mě učili, že jen Mesiáš může otevřít mé slepé oči - nyní vidím, a vy, duchovní vůdci Izraele, to neumíte vysvětlit. Potom jim připomněl jejich teologii.

♦ *Víme, že hříšníky Bůh neslyší; slyší však toho, kdo ho ctí a činí jeho vůli. Co je svět světem, nebylo slyšáno, že by někdo otevřel oči slepého od narození.* (J 9,31-32)

Jsou záznamy o uzdravení slepých, ale ani jeden o uzdravení slepého od naro-

zení. Poprvé v historii lidstva někdo učinil takový zázrak. Byl to mesiášský zázrak. Neměli tedy žádný důvod popírat Ježíšovo mesiášství. Odpověď farizeů čteme v 34. verši:

♦ *Celý ses narodil v hříchu a nás chceš poučovat?*

Proč to řekli? Už jsme připomněli, že podle jejich teologie byla vrozená slepota trestem za nějaký velký hřích spáchaný ještě v těle matky, nebo za hřích rodičů. Jejich odpověď znamenala asi toto: "Ty ses narodil v hříchu, my ne, protože jsme se nenarodili slepi."

♦ *A vyhnali ho.*

Udělalí to, o čem čteme ve 22. verši. To znamenalo, že ho vyloučili ze společenství synagogy.

F. Duchovní uzdravení (J 9,35-41)

Ježíš se doslechl, že uzdraveného slepce vyloučili ze synagogy. Přišel k němu a zeptal se ho: "Věříš v Syna člověka?" Odpověděl: "A kdo je to, pane, abych v něho uvěřil?" (J 9,35-36) Musíme si uvědomit, že tento člověk Pána Ježíše ještě neviděl. Proto mu Ježíš řekl: "Vidíš ho; je to ten, kdo s tebou mluví." Na to člověk odpověděl: "Věřím, Pane," a padl před ním na kolena. Když viděl Pána Ježíše, padl před ním na kolena. Tak vyznal, že Ježíš je Bůh. Uzdravený slepec přijal tělesné i duchovní uzdravení...

Výsledkem:

1. mesiášského zázraku bylo zahájení intenzivního získávání informací o Ježíšově mesiášství.

2. mesiášského zázraku bylo prohlášení, že Ježíš nemůže být Mesiáš, protože je posedlý demony.

3. mesiášského zázraku bylo rozhodnutí vyloučit ze synagogy každého, kdo nazve Ježíše Mesiášem.

IV. POSLEDNÍ SVĚDECTVÍ O MESIÁŠSTVÍ

Pán Ježíš učinil ještě jeden mesiášský zázrak, kterým podal vůdcům Izraele o sobě jasný důkaz. Když po druhém mesiášském zázraku odmítli Jeho mesiášské poslání, vyřkl nad jejich pokole-

ním soud, protože zhřešili neodpustitelným hříchem - hříchem proti Duchu svatému. Pro toto odmítnutí odmít dát další znamení, kromě znamení Jonášova, jež je symbolem zmrtvýchvstání. A toto znamení poskytl vzkříšením Lazara. To, že Lazar byl čtyři dny mrtvý, bylo velmi důležité. Podle rabínského judaismu byl duch mrtvého ještě tři dny v blízkosti jeho těla. Během těchto tří dnů byla ještě možnost vzkříšení, ale čtvrtý den sestoupil duch mrtvého do Šeolu neboli Hádu, takže již nebylo možné ho vzkřísit. Leda zázrakem. To, že Pán Ježíš čekal čtyři dny, bylo důkazem, že Lazar byl skutečně mrtvý. Pro to jeho vzkříšení vyvolalo tak velký rozruch. Farizeové a zákoníci svolali vele-radu, aby se poradili.

Podle evangelisty Jana (J 11,45-54) posunuli odmítnutí Ježíšova mesiášství o další krok. Už předtím Ježíšovo mesiášství odmítli, ale na Lazarovo vzkříšení zareagovali tím, že odsoudili Pána Ježíše na smrt. Veleradě předsedal velekněz Kaifáš. On navedl sanhedrin, aby Pána Ježíše odsoudili na smrt.

Co následovalo po této události, popisuje Lukáš (17,11-19). Při jedné příležitosti přišlo k Ježíšovi deset malomocných (ne jen jeden) a prosili ho, aby je uzdravil.

◆ *Když je uviděl, řekl jim: "Jděte a ukažte se kněžím!" A když tam šli, byli očistěni. (Lk 17,14)*

Poslal je právě k těm kněžím, kteří ho pod Kaifášovým vedením odsoudili na smrt. To znamená, že místo jednoho mesiášského zázraku jich učinil deset. První mesiášský zázrak se zesateronásobil. Kaifáš s kněžími museli sedm dní pozorovat deset lidí. Museli vynést deset rozhodnutí. Museli o deseti lidech jednotlivě vyhlásit, že jsou čistí a uzdravení z malomocenství. Desetkrát museli uznat, že Ježíš učinil zázrak. Můžeme to od Pána Ježíše brát jako určitý druh židovského humoru. Jen co nad ním židovští vůdci vyřkli rozsudek smrti, poslal k nim deset uzdravených malomocných. Jeho mesiášství nepotvrdili

jen tři svědci v průběhu určité doby, ale deset svědků najednou. Tak znovu dokázal, že vůdcové Izraele neměli žádný důvod ani podklady k popření Jeho mesiášství.

*S laskavým svolením původního vydavatele a Misijní společnosti evangelia Ježíše Krista,
Púpavova 4, 841 04 Bratislava*

Říká se, že když člověk nezná fakta, argumentace nemá žádný význam, a když je člověk zná, je argumentace zbytečná.

- Ravi Zacharias -

DEKLARACE PRÁV POČATÉHO DÍTĚTE

vyhlášená k 10. výročí přijetí

"Úmluvy o právech dítěte"

PREAMBULE

Vycházejíce ze Všeobecné deklarace lidských práv Organizace spojených národů, Deklarace práv dítěte, Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a Úmluvy o právech dítěte přijaté 20. listopadu 1989 a ratifikované Českou republikou, majíce na zřeteli, že **život je neopakovatelný dar** celému lidstvu i základní lidská hodnota požívající nejvyšší právní ochrany, a že **právo na život je předpokladem realizace všech ostatních lidských práv a svobod**, nezapomínajíce na to, že **život každého z nás začal naším počtím**, kdy jsme se z jedné buňky, oplodněného lidského vajíčka, vyvinuli až do současné podoby, jelikož podle preambule Deklarace práv dítěte a Úmluvy o právech dítěte přijatých Valným shromážděním OSN "**dítě z důvodu své fyzické a duševní nezralosti potřebuje osobní záruky a péči, včetně přiměřené právní ochrany, před i po narození**" i podle Listiny základních práv a svobod, která je součástí Ústavy České republiky je "**lidský život hoden ochrany již před narozením**",

a v duchu zásady klasického římského práva "**nasciturus pro iam nato habetur, quotiens de commodis eius agitur**" (ten, kdo se má narodit, se považuje za narozeného), i zásady **in dubio pro vitae** (v pochybnosti je třeba se rozhodnout ve prospěch života) vyhlášíme tuto deklaraci určenou všem lidem dobré vůle s cílem zaručit těm nejbezbrannějším spravedlivou právní ochranu.

Článek I.

1. Každá počatá lidská bytost má právo na život. Toto právo má být chráněno zákonem od okamžiku početí po přirozenou smrt.

Článek II.

1. Všechny lidské bytosti jsou si od okamžiku početí do přirozené smrti rovny v důstojnosti i právech a mají nárok na právní ochranu. Přijímání právních předpisů i všechno jednání má sloužit ve prospěch zájmů a práv počatého dítěte.

2. Všem počatým dětem mají být zaručena bez jakékoli diskriminace práva a ochrana ze strany vlastní rodiny, společnosti a státu bez ohledu na jejich věk, zdravotní a psychický stav, pohlaví, rasu, národní a sociální původ, příslušnost k národnostní menšině nebo etnické skupině, náboženství, majetek nebo jiné sociální postavení.

Článek III.

1. Počaté dítě má právo se narodit, potřebuje být přijaté a milované. Této potřebě odpovídá zplození přirozeným způsobem v manželství jednoho muže a jedné ženy.

2. Přirozeným prostředím pro harmonický rozvoj počatého dítěte je rodina, založená na trvalém manželském svazku muže a ženy.

3. Počaté dítě má právo, aby se k jeho zájmům přihlíželo při vzniku manželství i při případném rozchodu manželů či úmrtí některého z nich.

Článek IV.

1. Matka a otec počatého dítěte mají právo na pravdivé a úplné informace o životě a zdraví počatého dítěte.

Článek V.

1. Stát má zabezpečit potřebnou zdravotnickou péči matkám v období před i po narození dítěte.

2. Počaté dítě má právo na ochranu zdraví, zejména právo na poskytování zdravotnické péče.

Článek VI.

1. Počaté dítě má právo na zachování tělesné, genetické a duševní nedotknutelnosti.

2. Právní ochrana se vztahuje zejména na ochranu před ověřováním medicínských poznatků na člověku. Počaté dítě má právo na ochranu před využitím jeho orgánů a tkání na transplantaci, ochranu před genetickými anebo jinými manipulacemi a před každým zneužitím s obchodním, průmyslovým, vědeckým anebo jiným cílem.

Článek VII.

1. Počaté dítě má právo na zachování lidské důstojnosti i po smrti, včetně práva na důstojný pohřeb.

Článek VIII.

1. Počaté dítě má právo dědit a být obdarované.

2. Počaté dítě má právo na náhradu škody i v případě, že mu byla způsobena újma na zdraví před narozením.

3. Počaté dítě má právo na plnění z pojistné události, kterou je smrt pojištěné třetí osoby.

Článek IX.

1. Počaté dítě a jeho matka mají právo na osobní péči a pomoc, zejména v tísnivém postavení.

2. Matka počatého dítěte má právo na ochranu v pracovních vztazích a na odpovídající pracovní podmínky.

Článek X.

1. Veřejnost má právo být pravdivě a úplně informována o jedinečné hodnotě každého lidského života od okamžiku početí až po přirozenou smrt a to zejména prostřednictvím školních zařízení a veřejnoprávních sdělovacích prostředků.

2. Státní instituce mají zabezpečit dostupnou síť poradenských center poskytujících základní informace a po-

moc při ochraně počatého dítěte.

Vyzýváme státní instituce, politiky, církve a náboženské společnosti, kulturní a humanitární organizace a všechny lidi dobré vůle, aby spojili své síly k uvedení této deklarace do praktického života.

Věříme, že na prahu třetího tisíciletí bude mít společnost vůli vybudovat prostředí otevřené životu, prostředí skutečně přátelské všem dětem.

*Vyhlášeno v Praze
dne 22. listopadu 1999*

PLÁNOVANÉ RODIČOVSTVÍ

14. března 2000 se konal v Poslanecké sněmovně seminář na téma **PLÁNOVANÉ RODIČOVSTVÍ A INTERRUPTURPE** s následujícím programem:

1. *Úvodní slovo: P. Buzková, Z. Škromach*
2. *J. Zvěřina: Sexuální chování a filozofie plánovaného rodičovství*
3. *J. Volfová: Svobodná volba ženy o osudu raného těhotenství - otázka mravní, sociální a politická*
4. *R. Uzel: Interrupce gravidity - fakta, informace a dezinformace*
5. *J. Zvěřina: Existující legislativní úpravy lékařsky indikovaného potratu*
6. *M. Machata: Porušování reprodukčních práv, emancipace žen a násilí na ženách*

Z nabitého programu jen telegraficky. Účastníci slyšeli, že otázky plánovaného rodičovství a interrupcí patří především odborníkům, nikoliv politikům. Ideologizace a politizace prý nikomu neprospěje. Je třeba zachovávat hodnotovou neutralitu. Mezi pořadatelí a odborníky semináře vládla téměř jednomyslnost. Pan Škromach obvinil odpůrce potratů z fanatismu, a zdůraznil, že existují různé pravdy, nejen ty, postavené na vlastním přesvědčení. Dále bylo vysloveno znepokojení, že vznikají skupiny lidí, kteří chrání nenarozený

život. Nevůli vyvolalo opatření proti potratům ve Vítkovické nemocnici v Ostravě, kterou "ovládli" katolíci. Tento hrubý zásah do práv žen prý způsobí přerušeni péče o pacientky, které do Vítkovic přicházely dříve. Byla vznesena otázka, jak by to vypadalo, kdyby se i další nemocnice řídily náboženskými principy, jako je např. zákaz transfúze krve atd.

Jana Volfová předvedla ukázkové feministické vystoupení, kde kritizovala církevní řád, který pokrytecky odsuzoval nemanželské děti a pořádal hon na čarodějnice. Šmahem zavrhla středověkou rétoriku a odsoudila chartu práv nenarozeného dítěte. S přehledem hovořila o pocitech žen, kterým je odpíráno základní reprodukční právo, jak se cítí nechtěně prenatální dítě atd. Dále prohlásila, že o počátku života můžeme hovořit až po 12. týdnu těhotenství. Uvedla odstrašující příklady Polska a dalších zemí, kde potraty nejsou legalizovány natolik, aby o životě rozhodovala sama žena. Citovala z dopisu organizace Hnutí za život, který jí velmi popudil a dodala, že právě tyto odpůrci potratů často schvalují trest smrti.

Z řad odborníků se pan doktor Zvěřina věnoval sexuálnímu chování u nás. Zdůraznil, že člověk - zvláštní živočišný druh - je relativně velmi málo plodný. Podle statistických údajů jsou naši občané sexuálně velmi odpovědní. Především hormonální antikoncepce a používání kondomů má velmi dobré výsledky. Odpovědnost sexuálně aktivních jedinců je u nás nadprůměrná. Snižuje se počet potratů a nenarůstá počet sexuálně přenášených chorob. Počet onemocnění AIDS je v České Republice mírný.

Pan doktor Uzel, ředitel Mezinárodní Společnosti pro Plánování rodiny a sexuální výchovy (IPPF), zahájil svůj projev dramatickým odsouzením rachot střelných zbraní v Americe a melodramaticky dodal, že doba je taková, že již dva lékaři zaplatili životem rukou odpůrců potratů. Podobní lidé prý exist-

tují i u nás. Obořil se na organizaci Hnutí pro život, která má podle jeho slov patent na lež. Bohužel mezi lékaři jsou prý také ti, kteří vycházejí z náboženských řad. Odsoudil Deklaraci práv počatého dítěte a neopomněl napadnout ty, kdo propagují video "Němý výkřik", o němž prohlásil, že nic nemůže být větší lež, podvod a manipulace, než to, co "Němý výkřik" dokumentuje. Podle pana doktora Uzla jde o iracionální vášně a zrůdné ovlivňování matek. Biologická entita (lidský zárodek) se mění. Zárodek nabývá charakteristické lidství postupně a není jasné, kdy či na kterou stranu se přiklonit. Zákon u nás nadřazuje do 12. týdne právo matky.

Další z řady z odborníků odsoudil poradenské programy a čekací dobu před konečným rozhodnutím, zda podstoupit potrat či ne. Je prý nelidské prodlužovat agonii ženy. Je třeba bojovat za to, aby každé dítě bylo chtěné a aby bylo očekáváno s láskou.

Odborný referát doc. Dittricha se týkal vědeckého sledování nechtěných dětí. Mezi chtěnými a nechtěnými dětmi je obrovský rozdíl jako vyšší kriminalita, rozvodovost, alkoholismus ... Z projevu pana docenta jaksí vyplynulo, že je lépe, abychom se postarali o to, aby se nechtěné děti nerodily.

Dnes uvažujeme o likvidaci nechtěných dětí, zítra budeme řešit neúnosnou finanční zátěž starých a nemocných. Nemusí být daleko doba, kdy budeme legislativně uvažovat o eliminaci geneticky zatížených jedinců. Preventivní programy genetického testování mohou být povinné. Pomalu a nenápadně se vracíme k myšlenkám nacistické tisícileté říše.

Dále jsme se dozvěděli, že nízká porodnost u nás je jen falešný poplach a neměli bychom se znepokojovat. Vylepšování sociálně ekonomických podmínek pro rodiny není odpověď na nízkou porodnost. Skutečností zůstává, že nejvíce dětí se rodí právě v ekonomicky slabých rodinách a zaostalých zemích.

Jediný pan doktor Unzeitig, gynekolog, zmínil několik pozitivních návrhů. Doporučoval, aby v novém interrupčním zákoně byla snížena hranice potratů na 8-10 týdnů. Při současné diagnostice by potrat byl šetrnější k ženám. Dále navrhoval, že by bylo vhodné zřídit institut anonymního porodu.

Seminář moderovala Bára Štěpánová, která celému zasedání zdánlivě dodala opravdovost na základě osobní zkušenosti. V roce 1985 se sama dostala do situace, kdy uvažovala o sebevraždě nebo potratu. Děkovala odborníkům, že v té době nemusela předstupovat před žadnou komisí a celou situaci vyřešila bez zbytečných traumat. Dnes je milující matkou chtěného dítěte, dcery - která přišla v pravý čas.

Báru samotnou zajímalo, jaké společenské skupiny žen odkládají děti. Nedovede si prý představit, jak může matka po porodu dítě odložit. V žádném případě Báru neodsuzují za její upřímnost a láskyplný vztah ke chtěné dceři. Jen mě napadá druhá otázka, zda je možnost volby opravdu zárukou, že se ve vhodnou chvíli stanou ženy milujícími matkami. Věřím, že ty, které podobnou zkouškou prošly, se skutečně snaží dalšímu dítěti vynahradit to, co odepřely tomu neplánovanému. Na druhou stranu se však nabízí otázka, jak některé, takto citově poškozené ženy, zvládnou následné mateřství? Týraných dětí svými rodiči někdy až k smrti přibývá. Svědčí o tom Linka bezpečí, Fond ohrožených dětí a statistiky sociálních pracovníků.

Nahlédněme společně do historie a zākulisí mezinárodní instituce:

PLÁNOVANÉ RODIČOVSTVÍ CESTA K VYHYNUTÍ

Prvního ledna 1900 vítali Američané s nadšením a očekáváním nové století, které mělo být tím nejlepším a nejslavnějším stoletím lidstva. Mezi nimi byla i jemná, hezká, sotva dvacetiletá dívka, Margaret Higginsová, která dokončovala zkušební praktikantství zdravotní

sestry v městečku White Plains, stát New York. Mladá dívka se jako většina žen té doby vdala, přijala příjmení Sanger, porodila tři děti, ale s obyčejnou rolí matky a manželky příliš spokojená nebyla.

Margaret Sanger byla okouzlena myšlenkou na vylepšování světa, které se týkala údělu žen a jejich sociálních podmínek pomocí vědy a osvěty. V roce 1912 začala psát na téma sexuální výchovy dívek - Co by každá dívka měla vědět. V roce 1914 byla vydána publikace Žena rebel, kde formulovala své přesvědčení radikálního a militantního feminismu. V témže roce došlo k manželské separaci. Následovala rozvod a řada afér s různými muži. V roce 1922 opět zakotvila v manželství s olejovým magnátem panem Slee, pod podmínkou finanční a sexuální svobody. V té době vydala další dílo s názvem Pilíř (osa) civilizace, kde volá po vykořenění plevle, který zamořuje lidskou zahradu. Prosazuje segregaci slabomyslných a nepřízpusobivých, sterilizaci geneticky nižších ras. Později nazvala Asiaty, především Číňany a jejich stálou plodnost, morem lidstva.

V roce 1929 založila Národní výbor pro federální zákonodárství pro legalizaci antikoncepce. V roce 1939 se stala Margaret Sanger hybnou silou tzv. "Negro projektu", který měl za úkol omezovat populační přírůstek černochů v Americe, aby nepřevýšil počet bělochů.

V časopise "Antikoncepce revue", jehož byla Margaret Sanger vydavatelkou, uveřejnila článek "Eugenika pro Negry". Editor časopisu napsal, že "*rasové problémy v Americe jsou podněcovány přítomností množství nešťastně porozených podřadných jedinců a imbecilů obou ras*". Aktivně se zaujímal o myšlenky neo-malthusiasmu a eugeniky, které se staly aktuálními během velké deprese. Byla odhodlána mít vedoucí podíl na vytvoření čisto-krevné rasy. Margaret Sanger podporovala celý život myšlenky euthanasie,

sterilizace, potratů a infanticidu, zcela v souladu s programem Hitlerovy Třetí říše.

Jakmile se plány nacistů stávaly skutečností a objevily se první zprávy o hrůzách koncentračních táborů, Margaret Sanger okamžitě pochopila (ještě před rokem 1942), že musí změnit svoji taktiku i terminologii. Prvním krokem byla změna jména její organizace. Zvolila název **Plánované rodičovství** - ten vycházel z řad proponentů hnutí za používání antikoncepce. Z lidského plevele se stali chudí a utlačovaní. V tomto světle se Plánované rodičovství jevílo jako hnutí s pozitivním programem, které vzbuzovalo zdání, že jde o odpovědný a vědecký postup společenského pokroku, jehož cílem je podpora sociální stability společnosti.

Lepší budoucnost popsala v díle s názvem **Ženy a nová rasa**, která výstižně řešila problémy chudoby a ženského údělu. Margaret Sanger prohlášovala, že "*nejmilosrdnější věc, kterou může početná rodina udělat, je zabít jedno ze svých dětí - infant*". (Infant je pojmenování dítěte do věku sedmi let.)

V novinách **Vzpouza žen**, které Margaret Sanger vydávala, přiznala: "*Antikoncepce se zamlouvá těm ženám, které dospěly ve svém radikalismu k touze podminovat náboženské a církevní autority. V budoucnu by ráda viděla společnost, která osvobodí ženy nejen od křesťanství, ale i kapitalismu.*" Není divu, že Margaret Sanger se stala vzorem pro země budující komunismus. Byly to především ženy tábora socialismu, které předběhly ženy v Americe nejméně o jednu generaci.

V roce 1965 byla v Americe legalizována distribuce antikoncepčních prostředků a rok nato Margaret Sanger umírá. Legalizace potratů se nedočkala, ale její myšlenky a dílo se dočkalo skutečného rozkvětu až v následujících desetiletích. Radikální a militantní feminismus našel živnou půdu teprve v řadách dalších generací žen.

Podívejme se na odkaz Margaret Sanger z nadhledu. Nesmíme zapomenat, že její dílo odráží hlubokou rasovou nenávisť; kontrola porodnosti je prostředek, jak se zbavit nežádoucích jedinců a jak vytvořit superrasu. To, co dokázal fašismus během druhé světové války, se hluboce vrylo do svědomí těch, kteří na hrůzy vyhlazovacích programů nezapomněli a dokázali jej snad všichni bez výjimky odsoudit. O skutečném ovoci odkazu Margaret Sanger a Plánovaného rodičovství se dodnes cudně mlčí; zcela minulo svědomí těch, kteří se dnes k Plánovanému rodičovství hlásí a umožňují šíření jeho smrtonosného vlivu. Většina světa nečinně přihlíží, jak se v rámci populační kontroly a vývojových programů Spojených národů dál vnucuje ženám třetího světa antikoncepce, potraty a sterilizace. Humanitární pomoc je často podmíněna používáním antikoncepce (latexování populace), prováděním potratů nebo sterilizace. V některých zemích je vyplácení sociálních dávek určeno jen těm, kdo se podrobí omezení své plodnosti. V Číně jsou prováděny potraty donucovacím způsobem, v Indii je prováděna násilná sterilizace, v Africe je nedostatek léků pro trpící děti, ale sklady jsou plné antikoncepčních nitroděložních prostředků a kondomů, které jsou mnohem dražší. To vše probíhá pod dohledem Spojených národů, organizace Plánovaného rodičovství a výrobců antikoncepčních prostředků.

Zůstává otázkou, zda organizace Plánovaného rodičovství je méně rasistická než její zakladatelka. Pravdou je, že je ročně zlikvidováno 55 milionů dětí a nejvyšší počet jich je utracen právě v zemích s obyvatelstvem tmavé pleti.

Dnes organizace Plánovaného rodičovství působí mezinárodně v rámci Spojených národů (United Nations). Celoživotnímu dílu Margaret Sanger se v žádném bodě nezpronevěřila. Systematicky působí v oblasti sexuální výchovy a připravuje mladou generaci v duchu, který uvádí děti a mladistvé

do světa sexuální svobody, kdy má každý jedinec právo na sexuální experimenty - **masturbace, promiskuita, homosexuality, předmanželská sexualita, potraty ...** je zcela normální společenské chování.

Cílem Plánovaného rodičovství je nejen omezovat růst populace v rozvojových zemích, ale vychovávat sexuálně nevázané (promiskuitní) jedince, ve vyspělých zemích, kteří budou produkovat živý materiál pro neustále rostoucí potřeby lékařského výzkumu.

Jen málokdo u nás ví, že v USA je např. zákonem umožněn tzv. **částečný porod** (potrat dětí starších 32 týdnů). Tímto způsobem mohou být utraceny zcela zdravé děti kdykoliv během nechtěného těhotenství - pokud jejich hlavička není mimo tělo matky. Potratář pomocí ultrazvuku a kleští táhne dětské nožičky porodním kanálem, rukou zachytí tělíčko dítěte tak, aby hlavička zůstala uvnitř ženy. Potom následuje "lebeční dekomprese plodu" - jinými slovy, lebka je proražena, její obsah je vysát a bezvládné tělíčko dítěte je vytlačeno do světa lékařského pokroku. O podobném způsobu potratů jsme naše čtenáře a posluchače informovali již před lety. Týkal se praktik několika amerických lékařů na moskevské klinice. Tam měli dostatek ruských žen i amerických pacientů, kteří si tyto pokusné procedury mohli zaplatit. V té době něco obdobného nebylo v Americe možné. "Pokrok" v medicíně a zákonodárství však spěje mílovými kroky vpřed. Vinou práva veta prezidenta Clintona byl zákaz částečných porodů v USA odvalen jako balvan zpátečnictví. Nejvyspělejší medicína světa má ruce potřísněné krví neviňátek.

Dnes je v USA mnohem více možností a přibývá také lékařů, kteří budou vydělávat na neštěstí druhých ještě více, než jim nabízí jiné možnosti výzkumu a léčby. Na porodnických klinikách číhají jako supi obchodníci a zprostředkovatelé, kteří za dodané zboží dostanou dobře zapláceno.

Vrátíme-li se k původní myšlence o populační kontrole lidstva, vidíme, že dnes máme 58 zemí, kde je přírůstek obyvatelstva negativní. Populační fond spojených národů (UNPF) v roce 1996 zveřejnil předpověď "nízké varianty", která předvídá, že v roce 2030 dosáhne počet obyvatel zeměkoule 7 miliard a pak nastane dlouhodobý pokles. Tento negativní trend bude mít nepříznivý vliv na vývoj společnosti. Bude se vytvářet společnost, kde bude nedostatek praceschopných produktivních lidí, kteří mohou zajistit ekonomické přežití pro stále rostoucí masy stárnoucí populace. Odtud je již krůček k dalšímu radikálnímu řešení - doba, kdy místo potratů nastoupí odvěta euthanasie. EUTHANASIE je v dnešní době eufemismus pro odstranění neproduktivních jedinců. Jsme připraveni na takový zasloužený odpočinek? Nebezpečí hrozí nejen nenarozeným dětem, nemocným, nemohoucím, ale všem, kteří chtějí rozhodovat o životě a smrti podle svého. Může se stát, že právě o naši generaci bude platit: Kdo seje vítr, sklídí bouři?

- kas -

OBCHOD SE SMRTÍ

V r. 1993 prezident Clinton, dva dny poté, co nastoupil do prezidentského úřadu, vetoval zákaz fetálního výzkumu. Tehdejší kongres si byl vědom nebezpečí, přesto přijal polovičatý zákon, který zakazoval federální financování tohoto výzkumu, navzdory odporu prezidenta. Tato benevolence ve skutečnosti nijak neomezila výzkumný program v privátních laboratořích. Zpočátku se zdálo, že potraty budou dostatečnou zásobárnou vhodného materiálu pro výzkum. Ale potratové techniky (chemické a vakuové) většinou zničily buněčný materiál do té míry, že byl nepoužitelný. Buňky jsou mrtvé a pro pokusy a výzkum nepoužitelné. Je zřejmé, že k tomu, aby lékaři získali živý materiál, je třeba být "šetrnější".

V prosinci 1998 privátně financované výzkumné ústavy pěstovaly kmenové "matriční" buňky, z nichž se vyvíjejí tkáně a orgány. Zdroj těchto buněk je různý, ale nejčastěji pochází z nejsnáze přístupného zdroje, jímž jsou lidská embrya - tedy nenarozené děti, s nimiž se v minulosti nakládalo jako s odpadem. V současné době např. probíhá spor o to, komu patří asi 150 tisíc zmrazených embryí z in-vitro oplodňování, která byla uskladněna na klinikách ve Spojených státech. Pokud je takové embryo implantováno do ženy, narodí se člověk. Všechna nadbytečná embrya, se svým jedinečným genetickým kódem, zůstávají zatím v laboratoři nevyužita. Aby se k nim vědci dostali, musel by být změněn zákon. Z těchto důvodů se také připravuje návrh zákona, který by v podstatě dovolil lékařům financovat potratové kliniky z privátních zdrojů. Federální finanční zdroje by se měly podílet na výzkumu kmenových buněk. Tato skutečnost není nic jiného, než cesta, jak obejít dosavadní federální zákony, které tyto pokusy zatím nedovolují.

Přijetí navrhovaných zákonů by přivedlo Ameriku o krok blíže k experimentům, s nimiž začal dr. Mengele v koncentračních táborech. Naštěstí Národní Institut zdraví (NHI) není všemohoucí a tlak veřejného mínění může změnit postoj k novým standardům.

V březnu letošního roku zveřejnila televizní společnost ABC výsledky tříměsíčního zkoumání v pořadu 20/20, které odhalily odvětví komerčního využití fetálních ostatků potratových klinik. Některé kliniky se proměňují na velkoobchod s miniaturními lidskými orgány.

V zájmu lékařského pokroku, který nabízí nemocným naději prostřednictvím různých buněčných transplantací, lze ospravedlnit leccos, i to, že je třeba zničit život jiného člověka - který nemá možnost se bránit.

Organizace jako např. Anatomický dárcovský institut (AGF) se ujaly inicia-

tivy v okamžiku, kdy prezident Clinton vetoval zákaz fetálního výzkumu. Tento institut se stal hlavním centrem odběru a distribuce živých tkání a orgánů potracených dětí. I když obchod s embryonálním materiálem není dovolen, tyto manipulatoři platí klinikám poplatky za přístup na potratový sál, a tak získají odpad, který přebírá další překupník. Ten tuto cenu surovinu dodává vědeckým pracovištím podle jejich potřeby a specifikace. Pokud chce někdo tvrdit, že potrat není zabití člověka, stačí se podívat na seznam lidských částí i orgánů a ceník, který nabídku provází. Ceny se navyšují podle zralosti a kvality. Existuje řada organizací, které spolupracují s potratovými klinikami. Přípravují pro ně reklamní a propagační brožurky, formuláře pro ženy, aby souhlasily s odběrem tkání z jejich potratu. Laboratořím nabízejí zboží - čerstvé a dodané podle požadovaných specifikací. Zdůrazňují, že lékař při výkonu potratu může ovlivnit ženu tak, aby dala souhlas k šetrné metodě, aby se její tragická okolnost změnila v užitečný a pozitivní čin, který pomůže jinému nemocnému člověku. Vědecký výzkum potřebuje stále zralejší a vyvinutější lidský materiál. Je jen otázkou času, kdy za tuto službu dostane zapláceno nejen lékař, ale i žena.

Je nechvalně známo, že některé Pro-life aktivity v Americe se v minulých letech vyhrótily až k násilným akcím proti potratovým klinikám a jednotlivým lékařům. Pokud se někomu zdá, že organizace aktivit proti potratům přesahuje meze, mějme na mysli všechny souvislosti. Je pravdou, že násilí nikdy nic nevyřeší, ale na rozdíl od ČR, veřejné mínění v USA má vliv na hlasování jednotlivých reprezentantů ve vládě a volitelnost kandidátů. Proto otázka potratů a především **partial-birth** (částečný porod) vzbuzuje takový odpor veřejnosti. Američtí občané mají možnost nejen chránit nenarozený život, ale také nedovolit to, co si nepřejí; nebo spíše nevolit ty, kdo chtějí změnit

zákon, který by umožnil financování fetálních pokusů z federálních zdrojů - z peněz daňových poplatníků.

- *připravila kas* -

CHYBĚJÍCÍ ČLÁNEK EVOLUCE

Prestižní časopis Scientific American z února 1998 přinesl obsáhlou studii na téma Proč jsou dinosauři ptáci. V úvodu se píše, že až donedávna patřila evoluce ptáků k jedné z největších biologických záhad. Ptáci jsou totiž dramaticky odlišní od ostatních živých tvorů. Mají peří, bezzubé zobáky, duté kosti a jiné podivuhodnosti, které u jiných živočichů nenalezneme. Anatomická a aerodynamická analýza zkamenělin a současných ptáků během posledních dvaceti let objevila, že ptáci se vyvinuli z malých druhů dravých dinosaurů - theropods, kteří se pohybovali po zemi.

Umné ilustrace představují evoluční posloupnost měnicích se schopností jednotlivých dinosaurů predátorů. Vědci postupně mapují a vysvětlují unikátní sdílení toho, co jeden druh má, s druhem, kterému prvek k létání ještě chybí. Vidíme, jak se dinosaurům prodlužují přední končetiny a zkracuje ocas. Aby takový běžec udržel rovnováhu, musel začít mávat předními končetinami. Od mávání je to již jen krok-skok k letu, ale nejdříve muselo na pahýlech končetin vyrůst peří.

Cladogram ptačího vývoje začíná od Velociraptora, který jen běhá a skáče, Archepteryx má peří, prodloužené přední končetiny a zkracující se ocas, proto začíná mávat křídly, Iberomesornis má větší odraz a dolet, Enatiornithes již v letu manévruje a Icthyornithiformes má všechny moderní letové schopnosti. Nakonec se objevují ptáci, kteří si staví hnízda ve větvích stromů, až po současné ptáky.

V listopadu 1999 potvrdil psravnost vývojové stupnice další prestižní časopis - National Geographic. Fosílii na-

zvanou *Archaeopteryx* *laioningensis* se zabýval tým vědců. Exponát byl vystaven v National Geographic Society ve Washingtonu. Tato nově objevená fosilie vzbudila nadšení a rozruch v řadách odborníků - evolucionistů. National Geographic ji představil masám čtenářů aniž by si ověřil jaký je její původ.

Nález se objevil vloni v arizonském Tucsonu na výstavě drahokamů a fosilií. Prý byla propašována z Číny. V Tucsonu ji koupil Stephen Czerkas, majitel Dinosauřího muzea v Utahu. Zaplatil za ni 80 tisíc dolarů a dohodl se s National Geographic, že po odborném prozkoumání bude fosilie vrácena do Číny. Editor National Geographic, Bill Allen, řekl, že nikdo z jejich vědeckého týmu, který nález zkoumal, nepoznal, že jde o kompozici dvou fosilií. Na to, k nemilému překvapení paleontologů a vydavatelů National Geographic, upozornil v prosinci 1999 čínský doktorandský student v USA a člen Geografického týmu. Podle něj fosilie není autentická, ale jde o dva druhy, které spolu nemají nic společného. Je zajímavé, že ilustrace doprovázející pojednání v časopise *Scientific American* a National Geographic v podání odborníků si jako by z oka vypadly. Umně provedené ilustrace se odlišují jen hřebínkem na hlavě ptáka a zbarvením peří. A tak jednoho napadá, že přání vědců konečně předložit přesvědčivé důkazy přechodného druhu se může stát otcem myšlenky - *ber kde ber*, jen když předložíme to, co potřebujeme. Nyní jde o to určit, zda se jedná o čestný omyl, záměrný podvrh, nebo si z paleontologů někdo vystřelil. V každém případě, ten, kdo fosilii do Arizony "propašoval a prodal", patří ke spokojeným.

Je zajímavé, že řada mimořádně důležitých fosilních nálezů, včetně *homo-pekinesis*, které získaly celosvětový věhlas a své čestné místo v učebnicích antropologie a paleontologie, byly nalezeny právě v Číně.

Co dodat? Zdá se, že darwinisté hledají důkazy evoluční metodiky za

každou cenu. Když nemohou chybějící formy živočichů najít, tak si někteří trochu pomohou.

Jeden z prvních podvrhů shlédo množství diváků v r. 1860, kdy Barnumský cirkus v rámci největší podívané na Zemi vystavoval zkamenělinu obra, člověka z Kardiifu, který měl představovat lidského předka. O deset let později bylo dokázáno, že šlo o podvod.

Slavný nález lebečních fragmentů, který dostal název "Piltdownský člověk", učiněný v r. 1912, vstoupil do historie coby chybějící článek evoluce. Ve chvíli, kdy byly objeveny datovací metody, tedy o čtyřicet let později, vědci zjistili, že se nejedná o nic jiného, než propracovaný podvod. Evolucionisté mají na svědomí celou řadu podobných mystifikací. Každé takové malé tajemství je úzkostlivě stráženo. Když se nechtěně dostane na veřejnost, učenici se tváří, že se nic neděje. Tento podvod se zkamenělinami není rozhodně první, ale o tom se v čebnicích obvykle nepíše. Studenti se budou dále učit, že současní ptáci nejsou nic jiného než malí, opeření, krátkoocasí theropod dinosauri.

I přes usilovné snahy udržet pohromadě nesoudržné důkazy evoluce, darwinisté ztrácejí půdu pod nohama. O to razantněji vystupují proti všem, kdo o jejich domněnkách vyslovují pochybnosti. Křesťané jsou označováni za antiintelektuální hlupáky. Halasně brojí proti školským radám, které soudně vyhrály spor a mohou tedy legálně vyučovat na některých veřejných školách v Americe nejen evoluční teorii, ale i kreacionismus. Ať studenti sami zváží argumenty a evidenci. Pravdou zůstává, že evolucionisté občas utíkají od vlastních postulátů, zatímco biblické stvoření - tak jak je zapsáno v Bibli - zůstává beze změny.

National Geographic se měl svým čtenářům omluvit a uvést celou záležitost na pravou míru v březnu 2000.

BIOLOGICKÁ EVOLUCE a nefundamentalistický teizmus

V úvaze Davida Pitharta o knize P.E. Johnsona "**Spor o Darwina**" a její recenzi od J. Flegra mě dost šokovala následující věta: Samostatná kapitola pojednává o zkamenělinách, kdysi pýše darwinistů, dnes však při fatálním nedostatku přechodových forem, které bychom měli v souladu s postupnými změnami orgánů a druhů nalézt, spíše rozpaky budícím (z hlediska Darwinovy teorie) souborem nálezu.

Autor této věty si zřejmě neuvědomuje, že pochybnost ohledně existence přechodových forem naprosto a vůbec není argumentem speciálně proti darwinismu. **Je to argument proti jakékoli, tedy i "nadpřirozenými" silami řízené evoluci.** Pokud autoři takovychto argumentů zároveň tvrdí, že nejsou ani zastánci nauky o stvoření, pak asi nezbyvá než věřit, že oni věří v postupné vysazování nových biologických druhů na zeměkouli ufony, popřípadě radou síonských mudrců. Zvláštní pozornost si samozřejmě zaslouhuje i samotná teze o nedostatku přechodových forem. Tento nedostatek má totiž svou dynamiku. Je stále větší a větší.

Před sto padesáti lety chyběla přechodná forma mezi šimpanzem a člověkem. Dnes chybí přechodná forma mezi člověkem a neandrtálcem, mezi šimpanzem a australopitékem, mezi australopitékem a homo habilisem, mezi habilisem a erektem, mezi homo erektem a neandrtálcem, a asi by se našly i některé další chybějící přechodné formy.

V posledních letech jsem vyslechl několik přednášejících se skeptickým vztahem k biologické evoluci. Zdaleka ne vždy šlo o fundamentalistické "waspy" (white-anglo-saxon-protestanty). Často šlo naopak o osobnosti ctihodné a nadprůměrně inteligentní. Mým posledním přednášejícím tohoto typu

byl např. filozof Jan Sokol. Nikdy se mi ale nepodařilo zjistit, jaké jsou vlastně jejich představy.

- Petr Brodský, Vesmír 76, 703-4,97

(Autor Petr Brodský vystihl slabiny teistické evoluce, což mnozí teologové a křesťané dodnes nepochopili. Teistická evoluce je stejně nesoudržná jako Darwinova. Pozn. redakce.)

DIVOŠI A PŘEDCI

Mnozí lidé jsou přesvědčeni, že myšlenka vývoje člověka je nedílnou součástí Darwinovy teorie vycházející z evoluce zvířat. Ve skutečnosti jde historický sled v opačném směru. Bádání a různé spekulace o vývojových stupních člověka předcházejí Darwinovu teorii o několik století. Darwinovo pojetí pouze upevnilo spekulace rozpracovaných domněnek jeho předchůdců. Představa o lidském vývoji vznikla skloubením následujících spekulací. Jedna z nich předpokládala, že vše pracuje na základě daných a pevných zákonů, bez Božího zásahu. Tato myšlenka vznikla sekularizací biblického učení o Boží prozřetelnosti. Idea Boha, který všechno stvořil a ponechal své stvoření na pospas přírodním zákonům, byla přitažlivá. Tento postoj je často nazýván **deismus.** Deismus byl prezentován jako krédo přijatelné pro celou Evropu, v té době rozdělenou a zpusťšenou náboženskými válkami následujícími reformaci.

Tato nová víra měla své důsledky: ve všem musí být uložena možnost rekapitulace a vývoj původního stvoření. Aby nadpřirozený zásah Boha v otázkách stvoření světa a zázraků, které vybočují z přírodních zákonů, mohl být minimalizován, bylo třeba chápat vývoj jako součást zabudovaného potenciálu. Myšlenka, že se vše nějakým způsobem vyvíjí na základě potenciality, padla na úrodnou půdu a stala se velmi populárním pojmem v časných

dobách modernismu. Evropa vnímala svůj vývoj jako překonávání výtobytků starověku a postupné dosažení většího a vyššího rozvoje civilizace. To byla z části teorie, která se vyvinula sekularizací biblického obrazu dějin pohybujících se směrem k vyvrcholení - nastolení Božího království. Jestliže může být úsek dějin mezi obdobím Řeků, Římanů a moderní dobou považován za pokrok, pak dějiny před Řeky a Římany musely být pokrokem, který vznikl z ještě primitivnějších začátků. Spíše tedy proběhl vývoj člověka z primitivních podmínek, než zázračné stvoření člověka plně civilizovaného.

Tato teorie získala věrohodnost v souvislosti s existencí "primitivního" člověka. Objevení Afriky a zvláště pak Ameriky poskytlo důkaz o domorodcích, kteří byli technologicky méně vyspělí než Evropané. Bylo na ně pohlíženo jako na lidi na nižším vývojovém stupni, který již Evropané překročili. Španělské dobývání na území Ameriky určitým způsobem vyvolalo otázku, co se skrývá za termínem lidství. Američtí Indiáni nebyli konkrétně zmíněni v biblických, řeckých nebo latinských textech, tedy v pramenech pro renesanci určujících. Mohlo by to znamenat, že to ještě nejsou lidé? Byla to jistě přitažlivá teorie. Pro evropské dobyvatele totiž znamenala, že s Indiány mohou nakládat jako s dobytkem, tedy mohou je udřít až k smrti. Zásluhou několika jezuitských myslitelů byla lidská podstata Indiánů (jakožto potomků Adama a Evy) obhajována a tím i jejich práva na slušné zacházení. To však znamenalo nutnost vysvětlení vzájemných vztahů primitivního člověka k ostatním lidem a také rozdílů od ostatních lidí. Dohady týkající se vývoje a vztahů lidských ras byly proto nevyhnutelné. Jedním z důsledků teorie vývoje člověka bylo, že evoluční vývoj byl chápán jako pozvolné zdokonalování zabudovaných potencialit v rámci neměnných zákonů.

Antikreacionisté často tvrdí, že představa o vysokém stáří Země je v dějinách lidstva něco nového (do Darwina každý věřil, že svět byl stvořen asi čtyři tisíce let před Kristem). To však není v souladu s historií. Myšlenky pomalého vývoje se objevily v 17. století a staly se opravdu populárními v 18. století. Pravděpodobně nejznámějším příkladem takové představy je geologie Jamese Huttona (1726-1797), založená na pomalé a postupné cyklické změně během neměřitelných časových eónů.

Poznatek o existenci lidí různých životních stylů a úrovně technologie se spojil s deistickou myšlenkou postupného vývoje, kde Bůh, např. podle teorie Adama Smithe (1723 - 1790), nehrál aktivní roli. Smith je obecně znám jako průkopník ekonomické teorie založené na stejných předpokladech. Vyslovil se, že existovaly čtyři vývojové stupně lidské společnosti: lovci, kočovníci, zemědělci a obchodní společnost. Přechod z jednoho stupně do druhého nastal následkem tlaků, jakými mohl být například populační růst. Rozvoj společnosti neměl nic společného s Božím působením biblického zákona nebo objevy jednotlivců. Samotný populační přírůstek způsoboval civilizační vývoj. Například: rozvoj zemědělství znamenal kultivaci polí, to však vyvolávalo spory kolem majetku. Potřeba řešit spory vyvolala vývoj právního systému. Vzestup civilizace je tudíž přirozený neplánovaný rozvoj společnosti následkem potřeby zajistit dostatek potravin.

Věděl Smith, že lidstvo prošlo těmito stupni? Nevěděl. Použil metodu zvanou "hypotetické dějiny". Začal předpokladem, že vývoj je výsledkem zabudovaných faktorů ve stvoření. Dále jen o vývoji člověka spekoval. Již v době, kdy žil, se vědělo o nedostacích takové teorie. Například je těžké dokázat, zda kočování opravdu předcházelo zemědělství. Přesto byla vývojová teorie velice přitažlivá pro ty, kdo chtěli mít Boha, který do běhu světa nezasahuje.

Smith se snažil zpracovat dějiny vývoje lidské rasy. Když Evropané narazili na lovce-sběrače, narazili na bytosti, které byly převážně snědé pleti. Dále, dobře známí kočovní pastevcí jako Tataři a Arabové měli také tmavou pleť. Evropští zemědělci měli pleť světlejší. Severní Evropané, kteří přicházeli ovládnout obchod, měli pleť ze všech nejsvětější. Teorie o vývojových stupních technologického pokroku jednoduše nahrávala rasové teorii. Samozřejmě, aby mohla být rasová teorie vyvinuta, musely být ignorovány výjimky, ale ty byly ignorovány už při konstruování Smithovy původní teorie o čtyřech vývojových stupních.

Další mezník nastal objevem jazykové příbuznosti, která sice umožňovala další srovnávání, ale nesrovnalosti kolem jednotlivých znaků rasových skupin byly znovu ignorovány. Darwinův vliv, který souvisí se spekulací o vývoji lidstva, posunul zájem z roviny rasových skupin definovaných podle jazykové příbuznosti, do oblasti definice podle fyzických rysů jako je tvar lebky a barva pokožky. A výsledek? Někteří lidé hovořící indoevropským jazykem by podle rasy (tj. podle fyzických znaků) nebyli pokládáni za Indoevropany. Tento posun, od jazyka a kultury k hodnocení fyzických znaků, se stal základem triumfu rasismu tohoto století - rasismus, který hlásá nenávisť i k těm lidem, kteří si osvojili naši kulturu, jazyk i víru.

Ti, kdo začali spekulovat o historickém vývoji člověka, v němž Bůh nehraje aktivní roli, sice neměli v úmyslu nastolit rasismus, ale svým dílem k rozvoji rasismu přispěli. Není divu, protože uvažování (i když ne záměrné), které se snaží z lidského vědomí a chování vyloučit Boha, nemůže přinést nic lepšího.

Noel Weeks,

Creation Ex nihilo, vol. 21, No. 3, 1999
June-August, 1999

DARWINOVI DIVOŠI

Darwin po léta podporoval misijní společnost - ale proč?

Sedmáctého prosince r. 1832 Charles Darwin přistál v Tierra del Fuego na její jižnějším cípu Ohňové země Jižní Ameriky. Byla to součást jeho plavby na palubě H.M.S. Beagle (Zvěď). Tam poprvé uviděl domorodé obyvatelstvo, které popsal coby bídné zvrhlé divochy ('miserable degraded savages'), termín, který často používal ve svých zápiscích, týkajících se těchto lidí.

Napsal: *"Nemohu uvěřit, jak obrovský rozdíl je mezi divochem a civilizovaným člověkem: je daleko větší než mezi divokými a domácími zvířaty; ale je očividné, že člověk má daleko větší možnost zdokonalení."*

Jednu skupinu Fuegianů popsal jako *"nejubožejší a bídné tvory, jaké kdy viděl"* a jako takoví existují *"na nejnižším stupni kdekoli na světě"*. ... *"Tito nebožáci jsou zakrnělí ve svém vzrůstu, mají ohavné tváře pomazané bílou barvou, jejich kůže je špinavá a mastná, jejich vlasy jsou zcupované, jejich hlasy jsou disharmonické a jejich gesta divoká. Při pozorování takových tvorů člověk sotva uvěří, že jsou to lidé jako my a patří do stejného světa. Je to věcí dohadů, jakou míru potěšení z života mohou mít nižší zvířata; o co přirozenější je otázka v souvislosti s těmito barbary. V noci pět nebo šest těchto bytostí, nahých a nedostatečně chráněných před větrem a deštěm v těchto bouřlivých klimatických podmínkách, spí na zemi schouleno jako zvířata. Co se týká jejich zmalovaných tváří, jejich nahých těl natřených černou, bílou a rudou, vypadají jako démoni, rvou se a celá tlupa spíše připomíná dábly, kteří na jevišti hrají jako Der Freischütz."* O jejich jazyce Darwin napsal: *"Jazyk těchto divochů si podle našeho pozorování jen těžko zaslouží, aby byl nazýván artikulovaný. Kapitán James Cook jej přirovnával ke zvukům, jako když si člověk čistí hrdlo, ale žádný Evropan by*

si jej nečistil s tak hrubými, hlubokými a mlaskavými zvuky."

Srovnání s popisem Kryštofa Kolumba

Lidé, které viděl Darwin, byli v mnoha směrech podobní domorodým obyvatelům, které viděl Kolumbus, když přistál v San Salvadoru na Bahamách, severně od Jihoamerického kontinentu v říjnu 1492.

Domorodí obyvatelé jak Ohňové země, tak i na Bahamách byli nazí nebo téměř nazí, také si malovali těla a tváře barevnými hlinkami, vyměňovali si různé tretky s návštěvníky, rovněž se dorozumívali pomocí gest, a ve snaze překonat jazykové bariéry imitovali gesta a mluvu návštěvníků.

Ale Kolumbus ve svém zápisníku popsal domorodce, s nimiž se setkal, jako přátelské, dobromyslné a vyrovnané, kteří měli pěkná těla, jemné rysy tváře, oči velké a velmi hezké a vyzdvihoval jejich učenlivost. Byl potěšen, že objevil lidskou skupinu, která potřebuje spásu, a napsal: *"Myslím, že se z nich mohou snadno stát křesťané, protože se zdá, že nevyznávají žádné náboženství."*

Darwin, na druhé straně, projevoval zřetelné rasistické postoje a opovržení, přirovnává domorodce k ďáblům, které viděl v divadelních hrách, a přirovnával jejich chování k chování zvířat.

V čem spočívá rozdíl?

Proč měli tyto dva objevitelé tak rozdílný pohled na stejnou skupinu lidí?

Během plavby Darwin četl nově publikovanou práci Charlese Lyella s názvem "Principy Geologie", která nenápadně zesměšňovala víru v nedávné stvoření, aby ji nahradila učením o staré zemi. Popírala celosvětovou potopu, aby ji mohla nahradit postupnými geologickými procesy. Ta také představila Darwinovi období dlouhých geologických věků - které, jak se zdálo, podporují jeho teorii o přírodním výběru coby evolučního mechanismu jako věrohodné důkazy. To vše bylo součástí a po-

čátkem jeho strmého a kluzkého pádu do hlubin nevíry a odmítnutí knihy Genesis. Jeho zrak zůstal zaslepen a nerozeznal tedy skutečnost, že všichni lidé, ať se zdánlivě zdají být "necivilizovaní", jsou stvoření k Božímu obrazu (Gen 1:26) a všichni jsme spřízněni skrze Adama. Ve skutečnosti o několik let později (1871) Darwin napsal "Původ člověka", v němž opakovaně předkládá rasistické úvahy o tom, že primitivní lidé jsou mezičlánkem mezi zvířaty a člověkem, a prohlašuje, že "někdy v budoucnosti, nepřilíš vzdálené, pokud ji měříme staletími, civilizovaná rasa vyhubí a nahradí divošské rasy celého světa".

Evangelium přišlo k Fuegianům

Misionáři přišli do Tierra del Fuego. První z nich byl Allen Gardner, který se od roku 1841 opakovaně snažil dosáhnout Fuegiany. V roce 1844 založil Patagonskou misijní společnost, která byla v r. 1864 přejmenována na Jihoamerickou misijní společnost. Gardner se dvakrát pokusil usadit se v Tierra del Fuego - v r. 1845 a 1848. Obojí bylo provázáno nezdarem pro domorodé nepřátelství. Znovu se o to pokusil v r. 1850. Tentokrát přišel se šesti dalšími, ale všichni zemřeli o rok později hladem a vyčerpáním v tomto strašném chladu sub-antarktické zimy, protože loď se zásobami se opozdila o dva měsíce.

Další misionář byl Thomas Bridges, který se zasloužil o sepsání jazyka nazývaného Yahgan. Bridges vytvořil slovník, který měl 32 tisíc výrazů. To je v přímém protikladu s nelichotivými poznámkami Darwinova chybného popisu orálních forem domorodého jazyka. Řeč obsahuje celou řadu nezvyklých a komplikovaných forem. Bridgesův slovník mimo jiné obsahuje padesát různých slov týkajících se rodinných vztahů.

Když Bridges přeložil čtyři Evangelia a knihu Skutků a sestavil Modlitební knihu, misie byla na cestě k úspěchu a produktivnímu pokračování. V r. 1862

byl vedoucím nových misionářů Waite Hocking Stirling. Lékaři jej varovali, že mu zbyvájí sotva tři roky života, na což odpověděl, že je chce prožít tam, kde budou nejužitečnější pro Boha. V Ohňové zemi sloužil dalších 38 let, cestoval celým regionem na koňských hřbetech, přinášel evangelium Yahganům a dalším kmenům. V r. 1869 uvěřilo více než 400 Indiánů a byli pokřtěni.

Darwinova reakce

Tato zpráva o proměně života domorodých Fuegianů zastihla Darwina v r. 1867. Byl tak udiven, že okamžitě poslal misijní společnosti první šek, a pravidelně finančně přispíval společnosti dalších 15 let, tedy až do své smrti.

Viceadmirál B. J. Sullivan o tom napsal do Daily News 24. dubna 1885 následující slova: "Považuji Charlese Darwina za svého osobního přítele a spoluplavce (ship-mate) po pět let. Pan Darwin často vyjadřoval své přesvědčení, že je zcela zbytečné a nesmyslné posílat misionáře k takovým divochům, jako jsou Fuegiané, této nejnížší lidské rase. Vždy jsem odpovídal, že nevěřím, že by kterákoli lidská bytost byla tak zaostalá, aby nepochopila jednoduchou zprávu Kristova evangelia.

Po mnoha letech mi Darwin napsal, že současné výsledky misijní práce mu dokázaly, že on se mýlil a já jsem měl pravdu v odhadu charakteru domorodců a prospěšnosti práce misionářů; a pak mě požádal, abych předal Misijní společnosti šek na 5 liber jako svědectví o zájmu o jejich práci. Datum této platby byl 9. únor 1867.

Třicátého června 1870 Darwin napsal B.J. Sulivanovi ohledně misie v Ohňové zemi: "Je to úžasné a já se stydím, že jsem vždy prorokoval neúspěch. Je to obrovský úspěch. Byl bych poctěn, kdybych se mohl stát čestným členem vaší společnosti."

To však vůbec neznamená, že Darwin potom uvěřil evangeliu nebo že evangelium sám přijal. Jeho finanční příspěvky Misijní společnosti byly spíše projevem dobročinnosti typického člena

dnů panování anglické šlechty královny Viktorie.

Dál byl přesvědčen, že divoši mají blíže ke zvířatům než k Angličanům. Přestože přiznal, že vliv evangelia na Fuegiany dokázal, že se mýlil ve svých předpokladech, stejně to neznamenalo, že je a celé lidstvo vidí jako sobě rovné, že i oni byli stvořeni k Božimu obrazu nebo to, že se ve chvíli konverze stávají "Božími syny a dcerami". Je smutné, že Darwin zůstal agnostikem až do konce svých dnů. Je paradoxní, že člověk, který vymazal myšlenku na Boha z mysli milionů lidí, měl také laskavou tvář. Nejenže podporoval práci Misijní společnosti, ale také byl pro zrušení otroctví. Jeho rasistické a nepřesné závěry o domorodcích (v kontrastu s pohledem Kryštofa Kolumba) neodpovídaly ani jeho povaze, byl to jen logický důsledek evolučního pohledu na lidstvo a následného odmítnutí autority Božího slova.

- Russell Grigg -

Creation Ex nihilo, vol. 21, No. 3, 1999

NAPSALI JSTE NÁM

✉. Drazí,

děkuji za články o *Kalvinismu a Arminianismu*. Snažil jsem se už kdysi všemu porozumět, ale vždy to skončilo jen u pokusu. Konečně něco srozumitelného. I když já to vidím jednostranně; buď jsi jedno nebo druhé. Na Internetu jsem našel stránku jednoho místního sboru sáhodlouze se rozepisujícího o tom, že oni věří pouze dvěma bodům z "TULIPu" (5 bodů kalvinismu), a třem ne. Patrně bude více variant než dvě. Nicméně klíčovým pojmem se zdá být "svobodná vůle" a co to je mi nejlépe vysvětlil můj kámoš. Použil příběh, který se mu stal. Řekl, že si dal s přítelem partii šachů. Přiznal, že co se hry týká, umí pouze "tahat" figurkama. V tom jsme na tom stejně. Řekl: "hra se začala dobře vyvíjet. Bral jsem jednu figuru za druhou a nejednou jsem nemohl nic

dělat. Můj soupeř věděl co dělá, zatímco já neměl páru. Byl jsem jen chamtivec a on mě dostal přesně tam, kde mě chtěl mít." Pokračoval: "Já jsem měl výběr, mohl jsem táhnout jinak, měl jsem možnost nechramstnout každou podstrčenou figuru, ale nevyužil jsem toho. Byl jsem hráč chamtivec, který chtěl jen brát a soupeř to věděl. Jinak to ani nešlo. Nemohl jsem se pro nic lepšího rozhodnout."

Jedno vím určitě, má cesta ke Spasiteli je kalvinská. On má pod kontrolou všechny moje životní tahy a dovede mě tam, kde mě chce mít. Díky Bohu - nejestem to já, kdo je na tahu.

S pozdravem,

Petr H., Pennsylvánie

✉. Od naší korektorky:

Články jsou moc dobré, hodně mi dávají a moc ráda tuto práci dělám. Někdy mě ale až mrazí, jak nesmlouvavý je jejich postoj. No pravda, s Božím slovem se nic nenasmlouvá, ono je jasné. Srdečně zdravím a přeji hodně zdaru v práci.

Věra

✉. Vážení a milí,

poněvadž je již pomalu polovina března a doposud jsem nedostal ZOD, mám dojem, že mě asi počítač při přechodu na r. 2000 vyřadil z evidence. Nebo jste snad zkrachovali? Vždy se již netrpělivě těším na každé další číslo. Finančně vás sice podpořit nemohu, poněvadž jsem "Neprduch", ale časopis je pro mne studnice moudrosti a útěchy. Netrpělivě budu čekat a prosit Pána, aby vám požehnal a dodal mnoho sil pro vaši práci.

Váš nedočkavý čtenář,
00572 - Lojza N.

Omluva

Nebyl to počítač, ani Y2K, ale během prosincového rozesílání časopisu ZOD č. 63 došlo k lidskému nedopatření. Víc než tisíc našich čtenářů předplatitelů dostalo kalendář, ale nedostalo

časopis. Tímto se všem omlouváme a doufáme, že č. 63 již nikomu nechybí.

- redakce -

✉. Naši Milí!

Mám vzácnou chvíli ... jsem sám doma a mohu přemýšlet i nad více duchovními věcmi, než jsou pokakané plínky a dřevěné kostičky. Odvezl jsem totiž většinu rodiny do Ostravy, kde má Petra rodiče. Už se těším, jak za týden vyrazím za nimi. Ale teď zpátky k věci. V posledních dvou číslech se zevrubně probíral "Kalvinismus versus arminianismus." Byla tam spousta odkazů, spousta zdůvodnění - snad až moc... Přiznám se, že někdy tíhnu spíš k jednoduchosti, možná proto, že člověk dnešní doby je neustále bombardován ze všech stran informacemi a má se tím vším prokousat. Myslím si, že je pravda na obou stranách - Pán dává milost k tomu, aby člověk nahlédl "shora" objektivně na sebe a uvědomil si své zoufalé postavení a možnost záchrany skrze oběť Pána Ježíše Krista, ale zároveň dává člověku svobodnou vůli. Je to tak pro mě trochu tajemství, jak to, že někdo uvěří a někdo jiný ne... Uvědomuji si ovšem, že iniciativnější je v této záležitosti samozřejmě Bůh, avšak "konečné přitakání" je na straně člověka. A Bůh těch možností může dát více, než jenom jednu. Jeho milost je až zarážející a nadlidská a myslím, že v lidské rovině nevyjádřitelná. Bojím se, že často se Boží tajemství za každou cenu snažíme vysvětlit a dochází k jednostranným pohledům na věc. To, že k nám Bůh hovoří, že nám otevírá oči a srdce, že nás zve k sobě, nabízí lásku a věčný život - to je iniciativa Pána.

♦ Jan odpověděl: "Člověk si nemůže vzít nic, není-li mu to dáno z nebe." (Jan 3:27)

My ovšem musíme k tomu říci své ano. Pouze toto ano pak "spustí celý mechanismus".

♦ Těm však, kteří ho přijali, dal pravomoc stát se Božími dětmi, těm, kteří věří v jeho jméno. (Jan 1:12)

Takže to byl můj možná trochu strohý příspěvek do poněkud vzrušené diskuse, která se na toto téma rozpoutala. **Cením si toho, že Zápas o duši zveřejňuje i ohlasy negativní (prostě všechny) a prosím ty bratry a sestry, kteří odhlásili časopis třeba i z těchto důvodů, aby zvážili toto rozhodnutí, protože nikdy a nikde se nenajdou lidé, kteří budou mít na všechno naprosto stejný názor. Musíme se prostě přijímat i s různými pohledy na různé otázky, máme tyto pohledy zkoumat pomocí Božího slova, protože se někdy i stává, že více pohledů z různých míst ukazuje stejnou skutečnost. A nebojme se o svých názorech otevřeně psát, avšak ne ve stylu - "kdo se mnou nesouhlasí, nemá pravdu a už se s ním nebaším." (To bychom za chvíli možná neměli nikoho k hovorů.)**

♦ A mějme na paměti, že: "Láska nikdy nezanikne. Proroctví - ta pominou; jazyky - ty utichnou; poznání - to pomine. Neboť jen částečně poznáváme a částečně prorokujeme." (1 Korintským 13:8-9)

Tím nechci odradit od poznávání Písma, ale povzbudit.

- Dopis č. 000720 - Jan N. -

TEOLOGICKÉ REFLEXE

V dnešní uspěchané době dáváme přednost rychlé, pokud možno zprostředkované odpovědi. Budme si jisti, že bez pracného studia, soustředění se a modliteb v Duchu nikdo hlubším pravdám neporozumí. Věřte, není to plynutváni časem ani energií.

Následující doplňující vysvětlení vychází opět z vašich dopisů, které průběžně reagují na jednotlivé body kalvinismu. Dříve, než na vybrané námítky odpovím, prosím vás, kdo podobně zápasíte, abyste si velmi pozorně a s modlitbou prostudovali tabulku v ZOD č. 62, str. 17-19, kde jsem pro přehlednost uvedl vedle sebe teologické rozdí-

ly učení o Boží svrchovanosti a lidské "svrchovanosti". Postupný rozbor jednotlivých bodů je pak v ZODu 60-65.

Nejčastější námitka těch, kdo se setkají poprvé s doktrínou svrchovanosti Božího vyvolení, je následující:

✓ *Když už je o všem předem rozhodnuto absolutně svrchovaným Bohem na věčnosti, potom je zbytečné se modlit za nespasení. Bůh si stejně udělá, co chce, a moje modlitba za nevyvoleného je zbytečná.*

Další námitka věřících i nevěřících se dá shrnout následovně:

✓ *Jestliže Bůh vše ustanovil, nebo předurčil na věčnosti, potom žádné snažení - ani duchovní, ani tělesné - nemá smysl. Pak nejsme nic víc než naprogramovaní roboti... Teologie naprosto svrchovaného Boha vede k duchovní a tělesné apatii - od nihilismu přes anarchii až k fatalismu.*

Má smysl modlit se?

Abychom mohli začít uvažovat o hloubce Boží svrchovanosti, potřebujeme moudrost, ale právě zde bychom si měli uvědomit, že moudrost nenajdeme sami v sobě. Proto bychom se měli v našich myšlenkách více obracet k Bohu, než sami k sobě.

♦ **Na prvním místě žádám, aby se konaly prosby, modlitby, přimluvy, díkůvzdání za všechny lidi, za vládcy a za všechny, kteří mají v rukou moc, abychom mohli žít tičným a klidným životem v opravdové zbožnosti a vážnosti.**

(1 Timoteovi 2:1-2)

Boží slovo nás nenabádá k modlitební pasivitě a apatii, jak se ti, kteří nechtějí být "roboty", domnívají, ale právě naopak:

♦ **Stále se radujte, v modlitbách neustávejte.** (1 Tesalonickým 5:16-17)

Samotná otázka, zda má smysl modlit se a proč, je bezpředmětná. Teprve hlubší poznání Božího slova přinese pokoj a mír věřícím, kteří si uvědomují, že bez Božího dopuštění, bez Boží vůle se na světě nestane vůbec nic. Tento

40 ZÁPAS O DUŠI

pokoj nezná svět nespasených. Modlitby v nás vyvolávají radost, důvěru a obecnství s Bohem. Mají podíl na tichém a klidném životě, vyvolávají lásku k Bohu i bližním. Lásky k bližnímu a pokora před Bohem vede k moudrosti, kterou uděluje Bůh.

Má smysl evangelizovat?

Jedna čtenářka píše:

Napadá mě i otázka, k čemu vlastně slouží evangelizace. Ježíšovo "čiňte mi učedníky" teď jaksi postrádá smysl. Jestliže člověk pro své obrácení nemůže udělat zloha nic, pak je samozřejmě marnost snažit se mu v tom nějak pomoci nebo se za něj modlit. "Zápas o duši" se tedy vlastně nekoná ani nekonal, protože nikdy nikdo s nikým nezápasil, jen Bůh rozhodl o nás bez nás ... Obávám se tedy, že název Vašeho časopisu je nyní v rozporu s Vaším učením, protože naprosto nemá smysl bojovat o předem prohranou či vyhranou věc. Kdo s kým zápasí a jak?

Zkuste se nyní vžít do situace člověka v hluboké depresi, který vážně uvažuje o sebevraždě. Dozví se od Vás, že je kompletně zkažený a ve své situaci nemůže udělat nic proto, aby Bůh vyslyšel jeho volání. Je to pouze na Bohu samém: jestli tohoto člověka předem vyvolil ke spasení, pak tento člověk nutně uvěří, v opačném případě je vše marné. Takový člověk si logicky řekne: "Nemám co ztratit. Jestliže jsem vyvolená ovce, tak Bůh způsobí, že se mi sebevražda nevydaří a nějakým způsobem uvěřím. A když nejsem vyvolený, tak by stejně nemělo cenu žít dále, protože mě na konci čeká peklo tak jako tak. Proto si mohu klidně pustit plyn." Zní to velmi surově, ale až sem mohou vést důsledky učení o predestinaci. Výsledkem by byla anarchie, kde by si nevěřící lidé dělali, co chtějí, bez ohledu na morální a jiné zásady, protože by věděli, že přeže

a) jednou budou muset uvěřit nadpřirozeným zásahem bez své snahy, tak proč se nyní nepobavit, anebo

b) jsou už předem ztraceni a v takovém případě dvojnásobně nebudou brát na nic a na nikoho ohledy. Zní toto jako Boží záměr?

Nejprve je třeba zdůraznit, že člověk, který pochybuje o Boží prozřetelnosti veškerého konání, projevuje určitý nedostatek v základech víry. V tomto duchu je i naše odpověď některým čtenářům, kteří si přejí, aby se Zápas o duši vrátil ke svému původnímu evangelizačnímu zaměření. Po více než deseti letech je třeba, abychom naše čtenáře a posluchače sytili nejen mateřským mlékem, ale také přidali Boží hutnou stravu, která prohlubuje a posiluje víru. Základy víry není možné vyučovat do nekonečna. Takovým křesťanům hrozí podvýživa, omezený růst a malomyslnost ve víře. Není právě podvýživa důvodem vlažnosti církve a falešné naděje, které vyplývají z povrchnosti?

My všichni si musíme uvědomit, že nevěřící Boha nehledají, ani se nezajímají o to, zda jsou, či nejsou vyvolení. Boží zvěst a evangelium je pro ně bláznovství. Je vysoce nepravděpodobné, že bychom s někým, kdo je v hluboké depresi, rozvíjeli teologické úvahy na téma Božího předurčení. Tento člověk má jiné potřeby. Potřebuje pohlazení, povzbuzení, projev lásky a našeho zájmu bez ohledu na to, zda se jedná o věřícího nebo nevěřícího jedince.

Každý člověk, i ten v hluboké depresi, který si uvědomí, že je duchovně mrtev, musí nutně vložit všechnu naději jen na Pána Boha. Tímto jenom potvrdí, že se nachází v Boží milosti, že jej Bůh vzkřísil ze smrti do života.

Jen to, že si člověk uvědomí a věří v Boží existenci, ještě nic neznamená. Teprve proměna Bohem, vědomí, že od Boha něco přijal (odpuštění hříchů na základě autority Ježíše Krista), ne že se k něčemu rozhodl, otevře naše oči a uši, potom uslyšíme Jeho hlas a pocítíme neodolatelnou touhu následovat svého Pastýře.

Nespekulujme o tom, jakým způsobem jsme nebo nejsme vyvolení. Kdo

má pochybnosti a přemítá, zda je nebo není vyvolený, ten je stále soustředěný na sebe, pochybuje o Boží absolutní spravedlnosti a milosti, čímž se dopouští vážného hříchu proti Bohu. Písmo nás varuje:

♦ **Člověče, kdo vlastně jsi, že odmlouváš Bohu? Což řekne výtvar svému tvůrci: 'Proč jsi mě udělal takto?'** (Římanům 9:20)

Z Písma víme, že přirozený člověk Boha nehledá a hledat nebude. Přirozený člověk hledá jen výhody, které by mu Bůh mohl poskytnout. Přirozený člověk může nanejvýš vstoupit do "strany", aby měl zajištěnu Boží ochranu, štěstí, prosperitu, zdraví a možnost seberealizace. Přirozený člověk nemiluje Boha proto kdo Bůh je, ale proto co by pro něho Bůh mohl udělat. Přirozený člověk není bez viny, nebo nějaký opomenutý nešťastník, na kterého Pán Bůh zapomenl. Přirozenému člověku jeho hříšná "autonomie" vyhovuje a jen dosvědčuje přirozenou duchovní mrtvost jež nemůže být přemožena tělem a krví, ale jen znovuzrozením z Ducha Božího.

Jestliže se budeme znepokojoval tím, podle jakého klíče Bůh uděluje milost a spásu, potom Bohu nedůvěřujeme. Pochybnosti nebudují zdravý vztah a víru. Naše obava, že by Bůh mohl udělat chybu a nedal na naše úpěnlivé prosby a modlitby je zcela nemístná. Umíte si představit to břemeno, které bychom nesli na svých bedrech, kdyby odpovědnost za znovuzrození kohokoliv i sama sebe skutečně ležela na nás? Vyvolení je Jeho hájemitví ukryté v Jeho nepřístupném světle, jež musíme s bázní respektovat. Jestliže nám na někom skutečně záleží, volejme k Bohu dnem i nocí. On nám dává naději:

♦ **Což teprve Bůh! Nezejdná on právo svým vyvoleným, kteří k němu dnem i nocí volají, i když jim s pomocí prodlévá?** (Lukáš 18:7)

Tím, že voláme dnem i nocí, jenom dokazujeme, že náležíme k Jeho vyvoleným, že jsme královské kněžstvo,

hlásající mocné skutky Toho, který nás povolal ze tmy do Svého podivuhodného světa. Proto máme nést břemena jedni druhých, proto evangelizujeme. Ten, kdo fatalisticky složí ducha i tělo v apatii a jen vzdychá "co já, bezmocný chudák zmožu proti Jeho vůli", ten jen ukazuje prázdnotu své víry a bere Boží moc na lehkou váhu. Zakrývá pravou podstatu věci - že jsme všichni hříšní a zatraceni - a obviňuje Boha, že je to On, kdo nese vinu na zatracení člověka, který není vyvolený.

Boží milost není něco za něco. Novězrozený Jób miloval Boha proto, kdo Bůh je, ne proto, co mu dal. Po největších životních ranách zvolal:

♦ **a pravil: Z života své matky jsem vyšel nahý, nahý se tam vrátím. Hospodin dal, Hospodin vzal; jméno Hospodinovo buď požehnáno.**" (Jób 1:21)

Petr, ani Pavel nehledali Boha, dokud se jim Bůh nezjevil. Nikdo nebude věřit, pokud se mu Bůh nedá poznat skrze znovuzrození. Jen duchovní novorozeně začíná žít a vnímat Boží věci. Projevuje hlad a žízeň po Boží potravě.

Vede skutečně Boží svrchovanost k apatii a fatalismu?

Křesťanské učení reformace o *absolutní Boží svrchovanosti* ve veškerém hmotném viditelném stvořeném ruchu, a duchovním nehmotném a neviditelném stvořeném ruchu, se nazývá *předurčení* nebo *predestinace*. Mezi *Božím biblickým předurčením* a pohanským *fatalismem*, je jeden styčný bod. Oba principy předpokládají s absolutní jistotou neměnnost všech budoucích událostí. Tím však veškerá další podobnost končí.

Boží biblické předurčení zaručuje, že se všechny události naplní, protože nekonečně Moudrý, Mocný a Svätý Bůh udržuje veškerou viditelnou i neviditelnou historii v běhu podle Svého plánu k jistému danému cíli.

Fatalismus znamená, že se veškeré události vyplní podle neznámého osudu, jakéhosi slepého, bezduchého,

neosobního, neinteligentního, bezmórálního, vrtkavého působení. Tento osud svírá a unáší celou historií v pevném sevření, jako dravá řeka kus bezmocné větve.

Biblické předurčení znamená, že Bůh Stvořitel měl na věčnosti ve svém nepřístupném světle, tam, kde přebývá, jistý plán, který ve stvoření času a prostoru realizuje skrze řád a zákony, které předem ustanovil. Nic se tedy neděje nahodile. Nahodilost by byla mimo Boží kontrolu a omezovala by Jej, sesadila by Jej z trůnu absolutní svrchovanosti. Předurčení stojí na pevných základech Boží svrchovanosti. Všechny Boží výnosy jsou osobní, rozumné a zakotvené v Jeho absolutní moudrosti. Bůh ustanovil Svůj významný historicky věčný cíl, k němuž celé svoje stvoření v čase a prostoru vede, a jeho naplnění řídí jako kapitán zaoceánskou loď. Boží předurčení je účelový plán, který je inteligentně realizován řízenou plavbou oceánem historie. Hlavní cíl Božího předurčení je především Jeho Sláva, a potom dobro Jeho lidu.

Pohanský fatalismus je nahodilé divoké zmitání se peřejemi života podle blíže neurčeného a nejistého lidského osudu. Fatalismus úplně vylučuje všechny konečné cíle a účely historického pohybu. Fatalismus odebírá kormidlo z rukou nekonečně moudrého Boha, a předává je do rukou slepé náhody. Veškerá historie lidstva a vesmíru je ve fatalismu ovládána neznámou neodolatelnou nepředvídatelnou silou, proti níž nemá smysl se postavit nebo proti ní bojovat.

Fatalismus vede k nečinnosti a duchu poraženectví.

V Božím předurčení je svoboda a odpovědnost člověka plně zachována. Nejvyšší míra svobody je touha činit to, k čemu jsme byli Bohem stvořeni - předurčení podle Jeho záměru.

♦ ***Nebot' je to Bůh, který ve vás působí, že chcete i činíte, co se mu líbí.*** (Filipským 2:13)

Svébytná lidská svoboda (nezávislá na Boží existenci) neexistuje. Přirozený tělesný člověk nemůže vystoupit z dějinného scénáře, který Bůh viděl ještě před založením světa. **Přirozená lidská svébytnost je zakotvena v otroctví hříchu, které člověka od Boha odděluje.** Bohem předurčená historie, která se s námi a v nás naplňuje, má optimální - ten nejlepší cíl, protože vede k Jeho věčnému království, k Jeho oslavě a k dobru Jeho lidu. Dobro Božího lidu spočívá v tom, že oslavují Boha. V Božím oceánu naprosté jistoty Bůh ustanovil každému člověku míru svobody podle Svě svatě vůle.

V praktickém životě je každá lidská činnost - může to být např. stavba domu - předurčena plánem. Dělníci na stavbě nejsou roboti, kteří pracují bezmyšlenkovitě. Naopak, pracují na stavbě z vlastní vůle, používají svůj Bohem daný fortel, protože smyslem jejich práce je dokončit dílo, které bylo předem někým jiným naprojektováno.

♦ ***... Nestaví-li dům Hospodin, nadarmo se namáhají stavitelé. Nestřeží-li město Hospodin, nadarmo bdí strážní.*** (Žalmy 127:1)

Křesťan, znovuzrozený člověk, není a nemůže být fatalista. Pokud modlitba a jakýkoliv duchovní zápas v evangelizaci není směřován k Bohu, který naprosto svrchovaně rozhoduje o všem, pak je naše snažení marnost nad marnost. Boží předurčení se od fatalismu liší stejně, jako se liší činnost člověka od činnosti stroje. My vítězíme jenom skrze Jeho záměry. Zdar Božího předurčení nejlépe vystihuje následující verš:

♦ ***Tak tomu bude s mým slovem, které vychází z mých úst: Nevrátí se ke mně s prázdnou, nýbrž vykoná, co chci, vykoná zdárně, k čemu jsem je poslal.*** (Izajáš 55,11)

Kdyby Bůh pevně nezakotvil, co se má stát, lidstvo by se už dávno svojí tzv. svobodnou vůlí sprovdilo ze světa. Budiž nám útechou a jistotou, že ne člověk, ale Bůh je Pánem okolností:

- ◆ **On mění časy i doby, krále sesazuje, krále ustanovuje, dává moudrost moudrým, poznání těm, kdo mají rozum.** (Daniel 2:21)

Svoboda člověka je nutně spojena a podmíněna Boží mocí. Bez Boží udržující moci svoboda nemůže existovat. Proto je Bůh u kormidla a řídí každý okamžik předem plánovaného záměru:

- ◆ **Od počátku oznamuji, co se v budoucnu stane, od pradávna, co se ještě nestalo. Pravím: Moje rozhodnutí platí a co se mi líbí, uskutečnim.** (Izajáš 46,10)

Náboženské systémy, jež neznají osobního Boha se smyslem pro účel, jako je panteismus, panenteismus nebo deismus, musí být nutně fatalistické. Bezbohá společnost i bezbohé náboženství netuší, kam se žene.

Bez Boha vládne v myslích a činech člověka chaos. Kdyby fatalisté doslovně dodržovali to co hlásají, dávno by vymřeli. Fatalisté nežijí ze svého přesvědčení. Nikdo z nich by neprojevil svůj fatalismus následujícím způsobem: "Jestliže mám zemřít až za padesát let, nemusím tedy jít, pít ani dýchat po celých příštích padesát let; osud je dán a nic se na něm nezmění."

Podobně uvažuje i ten křesťan, který odmítá naprostou Boží svrchovanost a ztotožňuje ji s fatalismem:

Jestliže Bůh někoho před stvořením vyvolil a nezapsal do knihy života, potom se nemusím modlit ani nemusím nikomu pomáhat. Hlásat Ježíše ukřižovaného je zbytečné a zápasit o duše už nemusím vůbec; vždyť Bůh o všem a o všech stejně předem rozhodl. Nakonec ať udělám co udělám, stejně nic nezměním.

"Kest'anský fatalismus" se rozchází s Písmem, rozumem i účelem, protože popírá slova našeho Spasitele:

- ◆ **Jedné noci měl Pavel vidění, v němž mu Pán řekl: "Neboj se! Mluv a nemlč, protože já jsem s tebou a nikdo ti neublíží. Mnozí v tomto městě patří k mému lidu." A tak tam Pavel zůstal jeden a půl roku ...** (Skutky 18:9-11)

Křesťané nemohou být nečinní. Evangelizují a zápasí o duše, protože v našem městě jsou ti, kdo patří k Jeho lidu! Jenom ti přijdou k Ježíši. Děkujeme, že máme příkaz bez bázně mluvit a nemlčet. Je snad vyšší privilegium?

Luther, podobně jako Augustin, Kalvín, Chemnitz, Pascal, Edwards a další reformátoři, kteří byli v otázkách Boží absolutní svrchovanosti zajedno, vyslovil velmi zajímavou myšlenku, totiž, že všeobecně rozšířená znalost fatalismu mezi pohany po celém světě je důkazem, že princip Božího předurčení, vševědoucnosti a všemocnosti zůstal v povědomí pohanů stejně silně zakořeněn jako povědomí existence jakéhosi božstva. Snad není pohanského kmeny, který by neznal nějaké božstvo a jakousi formu fatalismu. Fatalismus je systém bez působení svrchovaného moudrého Boha, je to "moc" neosobní síly, je to naprosto sebezničující systém.

Bůh je prvotní příčinou veškerého dění od počátku až do konce, a každý z nás, ať vědomě, nebo nevědomě, toto dění naplňuje, tedy i přijímá, co pro nás Bůh připravil.

- ◆ **Ne vy jste vyvolil mne, ale já jsem vyvolil vás a postavil jsem vás, abyste šli a přinesli ovoce a vaše ovoce aby zůstalo...** (Jan 15:16)
- ◆ **Jsmo přece jeho dílo, v Kristu Ježíši stvořeni k tomu, abychom konali dobré skutky, které nám Bůh připravil.** (Efezským 2:10)

Aby se historie naplnila podle Jeho plánu, připravil každému dobré skutky, které svědčí o našem vztahu k Bohu a bližním. Bůh je iniciátorem našich proseb, modliteb, přímlov a dikůvzdání. Nemusíme mít zbytečné starosti, koho Bůh vyvolí, ani otázky, proč Bůh dopouští to či ono, jak odpovídá nebo proč neodpovídá na naše modlitby, ale měli bychom s důvěrou nejdříve rozjímat nad verši, které učí, že Bůh je příčinou existence nejen celého vesmíru, jehož jsme součástí, ale i osobní historie.

Jak je to s našim vyvolením a znovuzrozením?

Lidé, kteří odmítají, spíše nechápou, učení o naprosté Boží Svrchovanosti, nevyhnutelně a přirozeně vnímají Boží předurčení jako degradaci člověka do role robota. Zřejmě nepochopili Boží moc jak v oblasti Jeho záměrů (např. spasení), tak i v oblasti Jeho nástrojů (např. modlitba), skrze něž Svě předurčené záměry uskutečňuje. Nevídá příčinnou souvislost mezi Božími svrchovanými záměry a Božími svrchovanými prostředky. Potom nutně vnímají Boží záměry odtržené od Božích nástrojů. Věří, že Bůh může mít a jistě má Svě záměry, ale současně věří, že se Boží záměry naplňují skrze rozhodnutí svébytné svobodné lidské vůle. Boží záměry se ale naplňují skrze aktivní nebo pasivní Boží působení na srdce člověka, protože vůle vždy poslechne srdce:

♦ On působí všechno rozhodnutím své vůle (Efezským 1:11)

Nepochopení svrchovaného působení Boží vůle v otázce znovuzrození může podminovat víru samotnou. Dovolují si tvrdit, že modlitba úplně ztrácí smysl a stává se marnou ve chvíli, kdy popíráme naprostou Boží svrchovanost.

1. Představme si, že se modlím k Bohu, jenž ponechal svobodu rozhodnutí na vůli duchovně mrtvého člověka jak odpoví na Boží nabídku spásy. Hříšný člověk je odpovědný za své rozhodnutí, je tedy iniciátorem vyvolení:

"Milostivý Bože, smiluj se nad mými nejbližšími. Přiveď je k sobě. Spas je. Věřím, že moje modlitba je v souladu s Tvoji touhou."

Na to Bůh, který čeká na aktivní rozhodnutí jednotlivce, odpoví:

Rád bych tvého otce, matku, bratra, sestru, přítele, ... přivítal mezi Svými, ale nemohu nic dělat. Každý z nich má svobodnou vůli; Já ji respektuji, každý sám musí udělat první krok. Ano, můj Syn Ježíš Kristus za ně zemřel, za všechny jejich hříchy, ale pokud nepřijmou tuto oběť, nemohu nikomu pomoci. Nevím, proč nepřijímají moji nabídku

spásy, i když se je snažím oslovit a nenásilně přemluvit, ale nikomu nemohu nic vnutit. Jejich rozhodnutí "nevěřit" je mocnější než Moje oběť za jejich hřích nevěry. Rád bych vyhověl tvé i Mé touze, ale oba jsme bezmocní. Tvé modlitbě nemohu vyhovět; nemohu přece někoho nutit a přivést ho do Svěho království proti jeho vůli. Uděláš lépe, když budeš své prosby a modlitby adresovat přímo dotyčnému, ne Mně.

Nezapomínejme, že přirozený člověk je duchovně mrtvý a Boha nehledá:

♦ *Nikdo není spravedlivý, není ani jeden, nikdo není rozumný, není, kdo by hledal Boha; všichni se odchýlili, všichni propadli zvrácenosti, není, kdo by činil dobro, není ani jeden. (Římanům 3:11)*

Přirozený člověk nechce, aby mu Bůh mluvil do života zásadním způsobem. Někaké ty výhody by se hodily, ale chce dál rozhodovat sám o sobě, chce jít svojí cestou - někdy až k sebezničení. Ti, kdo podmiňují znovuzrození autonomním přijetím nabízené spásy, věří ve SCHOPNOST správného rozhodování duchovně mrtvého člověka a tak omezují Boží svrchovanost.

2. Nyní si představme, že se modlím k Bohu, jenž je Strůjcem moji modlitby i vyvolení hříšníka:

Bože smiluj se nad mým přítelem. Přiveď jej k sobě. Spas jej. Modlím se, prosím tě, zápasím o jeho spásu tak, jak Ty Bože působíš ve mně Svou silou (Koloským 1:29). Bože, buď vůle Tvá jako v nebi, tak i na zemi. Ty jsi Bůh milostivý, ty nemůžeš chybovat. Ty znáš mé srdce, znáš mou touhu. Zachraň mého přítele, neboť Tvé jest Království i moc i sláva - amen.

Jak odpoví Bůh na takovou modlitbu, není moje odpovědnost. Modlitba není zařikávací. Modlitba je Boží nástroj. Modlitba nikoho nespasí. Bůh spasí skrze modlitbu, kterou vložil do srdce.

♦ *Hospodin je daleko od svěvolníků, kdežto modlitbu spravedlivých vyslychá. (Příslaví 15:29)*

Bůh je svrchovaný nad Svými záměry i nad svými prostředky, což jsou mimo jiné také naše privilegia - modlitby. Jak jinak bychom si vysvětlili následující problém míry Božího působení.

1. Jestliže Bůh přemlouvá všechny stejně, všem dává stejnou příležitost a jedni se pro Něj rozhodnou a druzí ne, potom rozhodnutí spočívá jen na člověku, který v sobě zmobilizuje nějakou ctnost, která vyvolá to správné rozhodnutí. Člověk se stává iniciátorem a spolupodílníkem spásy. Kdyby tomu tak bylo, proč by měl Bůh vůbec někoho přemlouvat, když stejně konečné rozhodnutí o spáse - sebevyvolení, nechává přímo lidem.

2. Jestliže Duch svatý přemlouvá jedny více, takže Krista přijmou, a druhé méně, takže Krista nepřijmou, nemusel je vůbec přemlouvat. Bůh mohl o jejich vyvolení rozhodnout přímo - což by bylo totožné s reformovaným pohledem na spásu. Jiná alternativa není.

Nábožensky založení lidé si namlouvají Boha, rozhodují se, přicházejí a odcházejí; učení o Boží svrchovanosti říká, že Bůh si namlouvá člověka, ale jen Jeho ovce slyší Jeho hlas.

Jen člověk, který plně nepochopil Boží svrchovanost, může tvrdit, že člověk vyhledává Boha, nevěsta ženicha, ovce pastýře, ryby sítě rybářů ...!

Vede naprostá Boží

svrchovanost k anarchii?

Víra ve svrchovanost Boha nám dává jistotu, že Bůh, ať udělá cokoli, vždy se oslaví. Bůh je všemohoucí, vševědoucí a všudypřítomný. Nemůže jej nic překvapit. Je pravda, že někteří lidé si dělají, co chtějí, bez ohledu na morální a jiné zásady, ale mimo Boží rámec a kontrolu se neděje vůbec nic. To, že Bůh někde popustí oči přirozené lidské svobody (což je otroctví hříchu) o něco více, ještě neznamená, že se Mu vymkla kontrola z ruky a nastoupí anarchie.

Další důležitou skutečností, kterou si musíme uvědomit, je to, že Bůh vytahuje člověka z bahna hříchu, ale nikoho

do bahna nenamáčí! V bahně hříchu se totiž topíme všichni. Což to samo o sobě není důkaz Jeho milostivé lásky? Kdyby byl jen spravedlivý, nechal by nás v bahně hříchu všechny. Bůh není povinen zachránit nikoho. Před Bohem jsme všichni vinni. Naše chápání Boha nemůže být sebestředně sentimentální. Ten, kdo rozhoduje sám o sobě, může sice mezi křesťany o své vůli patřit, ale to ještě neznamená, že získal spásné obecnství s Bohem. Dnes a denně jsou stovky a tisíce oslovených, jichž se evangelium dotkne intelektuálně a emocionální, prožijí záchvěv v těle a krvi, ale pokud nebudou jejich srdce nadpřirozeným způsobem znovuzrozeno Duchem, nebudou s Ním chodit. Podobně se zachovala řada Ježíšových učedníků:

♦ *A řekl: "Proto jsem vám pravil, že **nikdo ke mně nemůže přijít, není-li mu to dáno od Otce.**" Od té chvíle ho mnoho jeho učedníků opustilo a už s ním nechodili. (Jan 6:65-66)*

To byli ti, kteří nemohli přijmout naprosťou Boží svrchovanost. Ti, kdo se raději oddávali svému náboženství, dál se modlili ke svému člověkem omezenému bohu, který "vyslyší" jejich sebestředně touhy. Biblický Bůh se smilovává:

♦ *... **nad kým chce, a koho chce, činí zatvrzelým.** (Římanům 9:18)*

♦ *Snad mi řekneš: "Proč nás tedy Bůh ještě kárá? Může se vůbec někdo vzepřít jeho vůli?" **Člověče, co vlastně jsi, že odmlouváš Bohu?** Řekne snad výtvor svému tvůrci: "Proč jsi mě udělal takto?" **Nemá snad hrncíř hlínu ve své moci, aby z téže hroudy udělal jednu nádobu ke vznešeným účelům a druhou ke všedním?** (Římanům 9:19-21)*

Námítka, proč se modlit, když Bůh své vyvolené ustanovil na věčnosti, je stejně pošetilá, jako kdybychom považovali Boží rozhodnutí poslat Ježíše Krista na kříž za zbytečné, protože už bylo stejně o všem předem rozhodnuto. Ukřížování Pána Ježíše Krista je Boží svrchované předurčený prostředek, Jeho vyvolené

nástroj, skrze který Bůh ospravedlňuje hříšníky. Modlitba Božího dítěte má podobnou úlohu. Skrze modlitbu, jež je svrchovaný nástroj Boha, skrze hlásání Jeho Slova, které nám On vložil do srdce, skrze vykoupení hříšníků na kříži, což je Boží dílo, skrze zápas o duše, skrze skutky postavené na Kristu, které nám Bůh připravil. Všechno je součástí Jeho plánu, jímž se naplňuje svatá historie. Kdyby tomu tak nebylo, bylo by nesmyslné, aby byl Pán Ježíš Kristus obětován, abychom hlásali evangelium a abychom se modlili.

Zápas o duši se tedy koná dál:

- ◆ *O to se snažím a zápasím tak, jak on ve mně působí svou silou (Koloským 1:29)*
- ◆ *... nechť vás posílí ve všem dobrém, abyste plnili jeho vůli; on v nás působí to, co se mu líbí, skrze Ježíše Krista. Jemu buď sláva na věky věků! Amen. (Židům 13:21)*

Každá příčina má svůj důsledek a ten se stává další příčinou. Boží historii můžeme vidět jako osnovu koberce, do které je vše vetkáno samotným Bohem. Boží aktivní nitky našich modliteb vedoucí k záchraně hříšníků, Ježíšův zápas na kříži, ale i Boží pasivní nitky Jidášovy, faraonovy a všeobecné lidské vzpoury proti Bohu, naplňují Boží vůli. Boží koberec viditelné i neviditelné historie je Jeho plán; návrh a vzor - směřující k Jeho Království. Ani jedna nitka v něm nebude jinak, než jak ji On do historie vetkal. Všechny směřují k vítězství, k Jeho vyhrané bitvě. Bůh nemůže nikdy a v ničem prohrát. Kdyby člověk zmařil jen jeden Boží záměr svou vůlí, Bůh by nebyl Bůh, protože by ztratil kontrolu nad veškerým děním. Boží zápas je boj za předem vyhranou věc. My jsme Jeho děti a zápasíme s ním jen za konečné vítězství. Naše modlitba obsahuje slova "**buď vůle Tvá**". To, že se modlíme a zápasíme za všechny, kdo nám leží na srdci, je naše touha zapečetěná plánem, který nám vložil do srdce Bůh sám. Konečný vítězný výsledek patří Jemu. To, že

nebyli spaseni všichni lidé, i když se za ně opravdoví křesťané modlili, je také Boží vítězství, protože je v souladu s Jeho vynesou vůlí:

- ◆ **Hospodin učinil vše k svému cíli, i svévolníka pro zlý den.**

(Příslaví 16:4)

V těchto otázkách nemůžeme lidsky oponovat. My nejsme Bůh, ani nám nepřisluší pítvat Boží úmysly:

- ◆ **Mé úmysly nejsou úmysly vaše a vaše cesty nejsou cesty moje, je výrok Hospodinův. (Izajáš 55:8)**

- ◆ **Co tedy řekneme? Je Bůh nespravedlivý? Naprosto ne!**

(Římanům 9:14)

Jestliže pochybujeme o správnosti Boží cesty v jakékoliv otázce, potom vezme, že starozákonní Izrael měl stejně zvrácené dilema:

- ◆ **Avšak dům izraelský říká: "Cesta Panovníkova není správná." Mé cesty že nejsou správné, dome izraelský? Nejsou to vaše cesty, jež nejsou správné? (Ezechiel 18:29)**

Co nám zbyvá?

- ◆ **Služte Hospodinu s bázní a jásejte s chvěním. (Žalmy 2:11)**

Boží svrchovanost přesahuje naše myšlení i chápání. Bůh nepředurčil jenom cíle, předurčil i prostředky a nástroje, které k cíli vedou. Bůh má s každým svůj zvláštní plán. Cožpak stavitel nemá plán stavby? Plánem se řídí zedníci, tesaři, instalatéri ..., až do té doby, kdy je stavba dokončena. Na stavbu stále dohlíží stavitel. Každý z nás si dovede představit, jak by stavba dopadla, kdyby nikdo nepracoval nebo si každý dělal, co chce a kdy chce. Bez dělníků, bez plánů, harmonogramu práce a předem daných technologických postupů by mohl stavitel přespát písek až do soudného dne.

Budoucnost a naplnění historie je pod kontrolou svrchovaného, spravedlivého a laskavého Boha, Stavitele, Mistra, Stvořitele a Zaměšnavatele! Kdyby nebyl Ježíš Kristus Pánem našeho života, také bychom mohli lomit rukama nad nezdarem lidského díla. Nedovedu

si představit tu beznaděj, kdyby Bůh neměl s lidstvem Svůj záměr a plán, kdyby se každý jednotlivec musel sám bez Boha rozhodovat, co se sebou. Kde vůbec začít? Jaké by bylo moje měřítko? Co by bylo mým záchytným bodem? Osud? Bez vyvolení jsem jen otrok hříchu, jsem loutka, která čeká, jak s ní osud a náhoda naloží.

Boží svrchované předurčení (svoboda od zla) a fatalismus (svoboda od spravedlnosti - otroctví zlu) jsou protiklady. Jsem ochoten být osvobozen? Opravdu se chci podrobit zákonům Božího svrchovaného plánu? Uvědomuji si z Písma, kdo mi dal moje touhy po Bohu a rozhodovací schopnost? Jsem opravdu tak svébytný?

Ten, kdo si uvědomuje, co vše mu je prozřetelně dáno, se před Bohem sklání: "Vím, kdo je Pánem mého života. Miluji svého Pána, bez Jeho dopuštění se mi na hlavě nezkrví ani vlas."

♦ **Víme, že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha, kdo jsou povolání podle jeho rozhodnutí.** (Římanům 8,28)

Boží svrchované předurčení znamená, že Bůh stvořil všechno, včetně našich schopností. Jeho moudrá prozřetelnost prostupuje vše. Jedině On je absolutně nezávislý a nás stvořil svobodnými v rámci naší omezené a předurčené přirozenosti. Je nekonečně moudřejší zabývat se Boží moudrostí, než vlastním "svébytným" rozumem. - pst --

Vidím, protože jsem dostal zrak - Věřím, protože jsem dostal víru

KONFERENCE PŘEŠOV (4. a 5. 8. 2000) SVRCHOVANÁ BOŽÍ MILOST

Páteční program 4.8. 2000:

- 13:45 - 14:00 - **Ján Šichula:** Představení hostů a přivítání
 14:45 - 15:45 - **Robert Zins:** Úplná skaženost člověka
 16:20 - 17:20 - **Robert Zins:** Bezpodmínečné vyvolení
 19:00 - 19:45 - **Pavel Steiger:** Účinná (ohraničená) oběť smíření

Sobotní program 5.8. 2000:

- 09:00 - 09:15 - **Ján Šichula:** Oznámení a přivítání hostů
 09:50 - 10:50 - **Robert Zins:** Neodolatelná milost
 11:30 - 12:30 - **Robert Zins:** Věčné zachování spasených
 15:00 - 15:45 - **Ján Šichula:** Doktríny milosti, probuzení a evangelizace
 16:20 - 17:00 - **Pavel Steiger:** Praktické důsledky biblického učení o svrchované Boží milosti

Přihlášky a podrobné předběžné informace na adrese:

e-mail: <tsjp@vadium.sk> a <steiger@hcjb.cz>
 Internetová stránka: <http://www.hcjb.cz/>

Strava ani ubytování není zajištěno, ale seznam ubytoven a hotelů na požádání zašleme.

Účast na konferenci je bezplatná, dobrovolný příspěvek je vítaný.

Připomínky, objednávky časopisu, kazet a dalších publikací adresujte <zod@hcjb.cz> nebo:

České země

HCJB - ZoD Distribuce
P. & K. Steiger
Hošťálkova 1,a
169 00 Praha 6 - Břevnov

Slovensko

HCJB - ZoD Distribúcia
M. & A. Zavilla
Jiráskova 165/10
916 01 Stará Turá

Dobrovolné příspěvky můžete poslat poukázkou
Variabilní symbol je na Vaší etiketě

Název účtu:
ZOD - HCJB World Radio
Číslo účtu:
Komerční banka Brno
96538-621/0100

Název účtu:
HCJB Rádiosieť ZOD Slovensko
Číslo účtu:
VUB Trenčín, exp. Stará Turá
49134-202/0200

Novinová zásilka
poštovné hrazeno
v hotovosti
u pošty
Velká Bíteš

HCJB - denně z Ekvádoru , od 26.03. 2000 do 31.10. 2000
RÁNO: 7:30 - 8:00 SEČ, tj. 5:30 - 6:00 UTC: **11 875 kHz - v pásmu 25 m.**
VEČER: v 20:30 - 21:00 SEČ, tj. 18:30 - 19:00 UTC:
17 795 a 21 470 kHz v pásmech 16 a 13 m.

TWR - Český rozhlas Plzeň poslouchajte v sobotu 7:00 - 8:00 a 21:00 - 22:00
Velmi krátké vlny (FM): **106,7 105,3 103,4 102,4 100,8 95,8 91,0 MHz**

TWR - Proglas (FM): (Brno 107,5 Hostýn 90,6 Praděd 93,3 Ještěd 97,9)
Po-Pá a Ne 7:45 - 8:00, So 7,15 - 8:30, Po-Pá 21:00 - 21:30

[<http://www.hcjb.cz>](http://www.hcjb.cz)

[<http://www.hcjb.org>](http://www.hcjb.org)

ZÁPAS O DUŠI vydává nakladatelství A-ALEF, Bořivojova 29, Ostrava
Redaktoři Ing. Pavel a Klára Steigerovi, Hošťálkova 392/1a, 169 00 Praha 69
Jednatel Ing. Bohuslav Vlček, U stadionu 379, 595 01 Velká Bíteš
Tisknou OSTRAVSKÉ TISKÁRNY, Novinářská 7, Ostrava 1
Vychází čtyřikrát do roka. **NEPRODEJNÉ !**
Podávání novinových zásilek povoleno:
Oblastní správou pošt Brno č.j. P/2 - 3121/94 ze dne 13.9.1994.